

sauna

Suomen Saunaseura ry:n jäsenlehti 1/2015

Sophie
ja Edward
vierailivat Saunaseurassa

Johtokunnan uudet jäsenet esittäytyvät s. 17

Muuramen Saunakylä Jämsään s. 20

Löylyttämisen MM-kisojen tunnelma kuin Euroviisuissa s. 24

Kaikki yhdessä koossa.

Uudistuneesta Audin kompaktimallistosta löytyy jokaiselle omansa.

Eläköön vaihtoehdot! Audin uudistuneesta kompaktimallistosta löytyy nyt jokaiselle sopiva auto: uusi monikäyttöinen Q3, erikoisvarustellut A3 Open Sky -mallit, design-ikoni TT, edistyksellinen A3 e-tron -pistokehybridi ja ketterä A1 Sportback. Tutustu mallistoon osoitteessa audi.fi/sopiisinulle

Esim. Uusi Audi Q3 alk. 36.500 €.

Audi Care Base
-huolenpitosopimus
Q3-malleihin
alk. 28,10 €/kk.

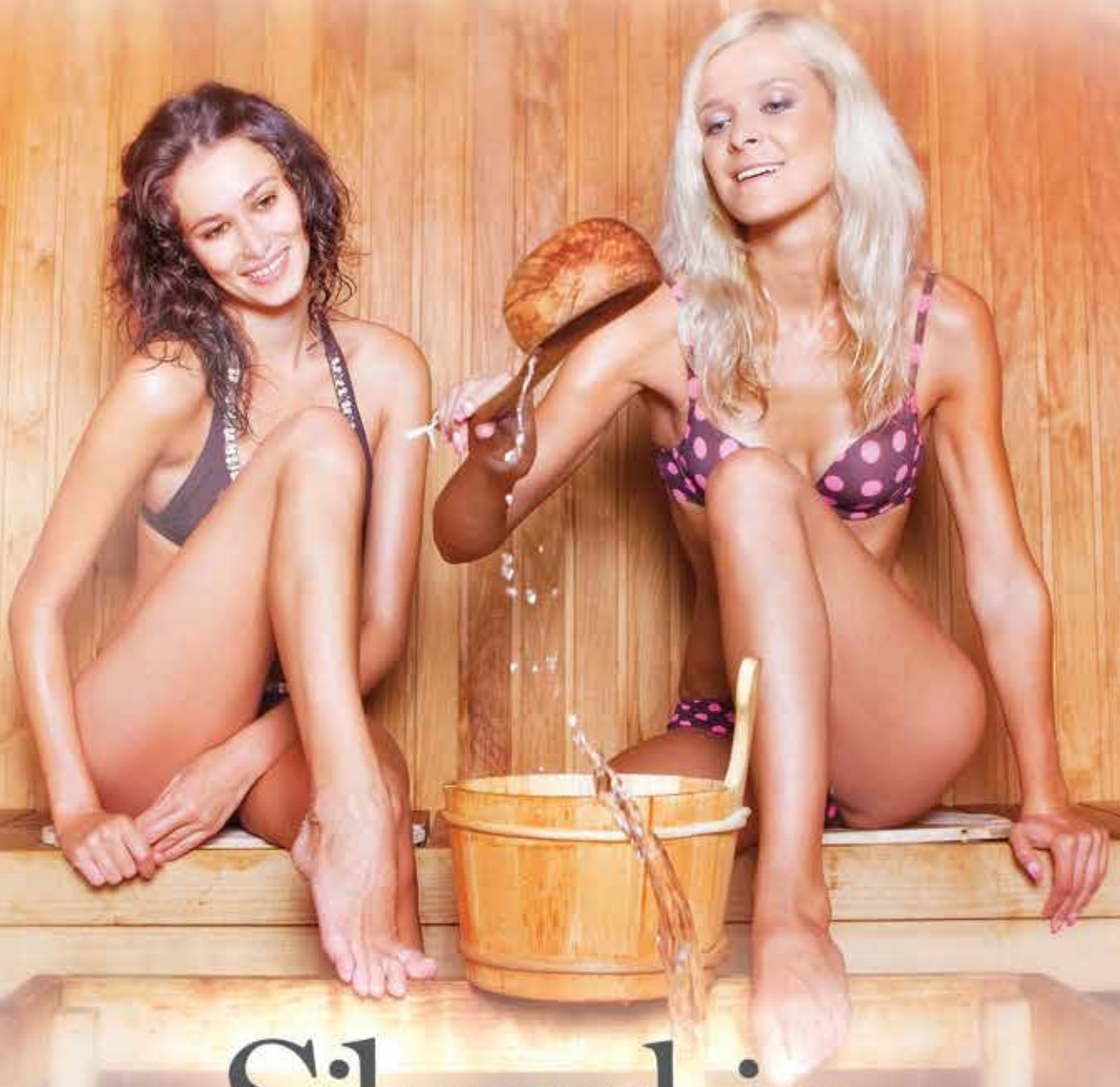

Audi Q3 1.4 TFSI ultra 110 kW (150 hv): autoveroton hinta: 29.050 €, arvioitu autovero 7.450,22 €* , kokonaishinta: 36.500,22 €. Vapaa autoetu 745 €/kk, käyttöetu 565 €/kk. Keskikulutus 5,6 l/100 km. *CO₂-päästöt 128 g/km. Hintaan lisätään jälleenmyyjäkohtaiset toimituskulut. Kuvan autot erikoisvarustein.

Nauti löylyistä!

SILVERSKIN huolehtii
yrityksesi tietoturvasta.

Silverskin

INFORMATION SECURITY

silverskin.fi

Pakoon pahaa maailmaa

Tämä toive käy harvoin enää aikuisena toteen. Lapsen usko kaikkien ihmisten hyvyyteen on kaikonnut aikaa sitten.

Silti elämässä on onneksi edelleen lähipiiriä, ihmisiä, paikkoja ja hetkiä, joissa päivän ja maailman huonot uutiset eivät ole päällimmäisiä, vaikka tärkeitä ovatkin. Yhdessä on hyvä ja turvallista olla.

Sain eräältä saunasisarelta huolestuneen viestin siitä, miten Vaskiniemen lauteilla keskustellaan Suomen ja muun maailman tapahtumista. Puheissa saatetaan jonkin yksittäisen tapauksen tai tekijän perusteella leimata saman tien isoja viiteryhmiä kuten kansalaisuus, uskonto ja ihonväri.

Keskustelua tarvitaan, mutta ei osoittelua eikä perusteetonta yleistystä. Meitä on moneksi, niin Saunaseuran jäsenistössä, Suomessa kuin kansainvälisestikin.

Kuka voisi heittää ensimmäisen kiven? En minä ainakaan. Samoin minäkin kuuluun siihen sarjaan ihmisiä, jotka sanovat usein ennen kuin ajattelevat. Liian usein jää sanomatta "anteeksi, jos loukkasin".

Suomalaiseen saunakulttuuriin kuuluu mielestäni suvaitsevaisuus, toisten ihmisten kunnioitus ja rehellisyys. Se ei sulje pois keskustelun vapautta, päinvastoin.

Emme pääse pakoon pahaa maailmaa, mutta yritetään tehdä siitä hetkittäin parempi – esimerkiksi saunassa. ♦

Leena-Kaisa Simola

Sisällys

- 7..... Puheenjohtajan palsta
- 8..... Uutiset
- 12..... Rennot kuninkaalliset Saunatalolla
- 13..... Prinssi Edward vihki Ilmattaren
- 15..... Ilmatar – maailman ja Väinämöisen äiti
- 16..... Saunaseuran johtokunta ja toimikunnat 2015
Johtokunnan uudet jäsenet esittäytyvät
- 20..... Muuramen Saunakylä Jämsään
- 22..... Taivaalliset löylyt 80 metrissä
- 24..... Löylyttämisen MM-kisoissa tunnelma kuin Euroviisuissa
- 28..... Unescon maailmanperintö – listaus kunniaa kaikille savusaunoille
- 32..... Lukijalta
- 34..... Saunatalo pelastui tulipalolta täpärästi
- 36..... Saunassa Moskovan laitamilla
- 38..... Yhteystiedot ja Saunatalon kuulumisia
- 40..... Uudet jäsenet

Sauna-lehti 69. vuosikerta | www.sauna.fi | ISSN0357-6566

Julkaisija

Suomen Saunaseura ry
Vaskiniementie 10
00200 Helsinki
Tj Katariina Styrman
puh. 050 371 8178

Päätoimittaja

Leena-Kaisa Simola
Leka-Viestintä Oy
lehti@sauna.fi
gsm 0500 80 10 40

Visuaalinen suunnittelu ja taitto

Klippi Design
Management Oy
AD Yrjö Klippi
ja Pyry Klippi

Painatus

Lönnberg Print & Promo
Painos 4 400 kpl

Toimitusneuvosto

Petteri Ormio, pj
Jäsenet: Jarmo Lehtola,
Gina Sundgren ja
Tiina Suonio
Asiantuntijat: Ben Grass ja
Lasse Viinikka

Ilmoitukset

Kristian Miettinen
gsm 0400 225 855
aurinia@kolumbus.fi

Sauna-lehti 2/2015

Ilmestyy kesäkuussa
Toimituksellinen aineisto
20.4. mennessä

Ilmoitustilan varaukset
25.5. mennessä,
aineistot 2.6. mennessä

Kannen kuva

Prinssi Edwardin ja kreivitär Sophien
kuvasi Rami Salle / Keksi

Kaikki toimituksellinen
aineisto tulee
Saunaseuran käyttöön
kaikilla oikeuksilla, emme
vastaa tilaamatta
lähetetyistä aineistoista

CLA Shooting Brake.

Uusi käsitys farmarista.

Alkaen 36 345 €.

Tervetuloa koeajolle.

CLA Shooting Brake, autoveroton hinta alk. 28 450 € + arvioitu autovero 7 294,93 € + toim.kulut 600 € = 36 344,93 €. Vapaa autoetu alk. 735 €/kk, käyttöetu alk. 555 €/kk. CO₂-päästöt 128 g/km, EU-keskikulutus 5,5 l/100 km. Huolenpitosopimus 3 vuodeksi kiinteällä kk-maksulla alk. 29 €/kk. Kuvan auto lisävarustein.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

VEHO
NAUTI MATKASTA

HELSINKI
Herttoniemi
Mekaanikonkatu 14
010 569 3400
Ma-pe 8-18, la 10-15

ESPOO
Olari
Piispankallio 2
010 569 2555
Ma-pe 8-18, la 10-15

VANTAA
Koivuhaka
Mäkituvantie 3
Puh. 010 569 3300
Ma-pe 8-18, la 10-15

www.veho.fi

Varaa huolto helposti
Puh. 010 569 8080
www.veho.fi/varaus

Saunakulttuuri ei tunne rajoja

Kuva: Gary Wormley

Suomalaisilla on vankka usko omaan saunakulttuuriinsa. Valistuneet saunaharrastajat tosin tietävät, että vanhoja ja uusia saunakulttuureja on eri puolilla maailmaa. Silti lähes poikkeuksetta sauna luetellaan yhtenä suomalaisuuden erityispiirteenä. Äskettäin Viron eteläisen maakunnan Setumaan saunakulttuuri liitettiin Unescon maailmanperintölistalle – miksi ei suomalaista saunaa? Maailmanperintökohteilla on kriteerinsä ja listalle pääsemiseen vaikuttaa paikallinen lobbaaminen. Suomesta listalla ovat muun muassa Suomenlinna, Puu-Rauma, Petäjäveden puukirkko ja Verlan tehdas-museo.

Suomalaisille sauna on liian itsestään selvä, monimuotoinen ja kaikkialle levinnyt instituutio. Sauna on osa jokapäiväistä elämäntapaamme, jollaista on vaikea ajatella erikseen rajatuksi ja suojeltavaksi. Niinpä onnitemme virolaisia pääsystä Unescon listalle ja itseämme elämäntapamme yhdestä keskeispiirteestä. Saunaseuralaisilla on erityinen tehtävä suomalaisen saunakulttuurin edistämisessä.

Tukholmalaisessa Östermalmsnyttissä uutisoitiin helmikuun lopussa yleisiä saunoja vastaan tehdystä valituksesta. Valittajan mukaan saunoihin levinneet tavat olisivat uhka hänen ”pohjoismaiselle identiteetilleen”. Tämä uhka oli

yleistynyt tapa saunoa uima-asussa. Valittajan mukaan se on pohjoismaiselle saunakulttuurille vieras ja epähygieeninen tapa, jonka yleistymisen on tehnyt alastomana saunomisesta poikkeavaa.

Keskustelu osoittaa, miten suomalaisen saunakulttuurin keskeinen normisto on ainakin osittain muuttunut osaksi yhteispohjoismaista identiteettiä.

Saunakulttuuria edistettiin myös helmikuun alussa, kun prinssi Edward ja hänen puolisonsa Sophie vierailivat Saunaseurassa viikimässä uuden saunamme Ilmat-taren käyttöön. Vierailu olisi tuskin toteutunut, ellei se olisi ollut jatkoa Edwardin isän prinssi Philipin vierailulle vuonna 1952. Kävi ilmi, että prinssille sauna toi Suomen

lisäksi mieleen Skotlannin, jossa hän on saunonut ja pulahtanut saunasta Lochin hyiseen veteen. Voimme olettaa, ettei skotlantilaista saunaa olisi ilman aiempaa kuninkaallista tutustumista meikäläiseen saunakulttuuriin.

Suomella ja suomalaisilla ei ole mitään huolta, vaikka sauna saa Virossa aseman maailmanperintönä ja Ruotsissa sauna ymmärretään osaksi pohjoismaista identiteettiä. Ahtaan omistavan ja omasta identiteetistä huolestuneen puheen sijaan voimme ilolla jakaa ja levittää arvokasta saunakulttuuriamme. ♦

Tuomas M. S. Lehtonen
puheenjohtaja

”

Suomalaisille sauna on liian itses-tään selvä, monimuotoinen ja kaik-kialle levinnyt instituutio. Sauna on osa jokapäiväistä elämäntapaamme, jollaista on vaikea ajatella erikseen rajatuksi ja suojeltavaksi.

Vihdonta-luentoja Saunatalolla

● Suomen Saunaseura ja Liettuan Sauna-akatemia järjestävät yhteistyönä ammattimaisen vihdonnan intensiivikurssin tänä keväänä kolmena erillisenä viikonloppuna.

Tähän liittyen saunatalolla on kaikille avoimia vihdontaan liittyviä luentoja. ♦

28.3. luento otsikolla
"Mitä on vihdonta" klo 15–17.30.

18.4. vihdontaolosuhteet saunassa
klo 15–16.45 ja saunan rakenteista, lauteista, materiaaleista sekä tuuletuksesta klo 17–18.

13.6. luento vihdonnan psykologiasta
klo 15–16.30 ja
"Naisten ja miesten eroavuudet vihdonnassa" klo 16.30–18.00.

Ilmoittaudu etukäteen Mari Keski-Korsulle: mkk@katastrofi.fi

Saunatalon poikkeukselliset aukiolot keväällä

Saunatalo on normaalien kiinniolopäivien lisäksi suljettu pääsiäisenä 3.-6.4., vappuna 30.4.-1.5. sekä helatorstaina 14.5.

Sauna

parasta Suomessa

Kuvassa toimitukselle lähetetty otos kertoo asian olevan totta.

● Vuoden alussa Matkamessujen aikaan Suomessa oli runsaasti kansainvälisiä matkailualan bloggareita.

Helsingin Sanomat kysyi 47 matkabloggarilta, mikä oli parasta Suomessa.

Ykköseksi rankattiin revontulet, mutta heti hyvänä kakkosena oli sauna ja avanto.

Viikon vierailullaan bloggarit pääsivät moneen saunaan. Ikimuistoisimman illan tarjosi Saunaseuran saunat ja avanto. Esimerkiksi brittiläinen bloggaaja twiittasi olleensa onnekas, kun pääsi Saunaseuralle ja julkaisi kuvan itsestään hyppäämässä avantoon. "Sen jälkeen mentiin takaisin saunaan ja rohkeimmat toistivat prosessin". ♦

Saunominen hyväksi sydämelle

● Kuopiolais-atlantalais-roomalainen tutkimusryhmä julkaisi helmikuun loppupuolella mielenkiintoisen ja tärkeän tuntuisen uuden tutkimuksen, jonka mukaan runsaaseen saunomiseen liittyi vähentynyt vaara kuolla sydänkohtaukseen.

Lasse Viinikka selostaa tutkimusta ja arvioi sen merkitystä seuraavassa Sauna-lehdessä. ♦

Saunaelämys

osa hyvinvointimatkailua

Löytyykö kuvia saunoista RT-ohjeisiin?

● Rakennustietosäätiö (RTS) on uusimassa saunan rakentamiseen liittyviä RT-ohjeita.

RT-ohjeista saa tietoa mm. sopimuksista, tehtävänjaoista, tilasuunnittelusta ja rakenteista. Aikaisemmat saunan RT-ohjeet on tehty 1990-luvulla Erkki Helamaan johdolla.

Uudistusta tehdään työryhmässä, jonka puheenjohtajana on Saunaseurasta Gina Sundgren ja jäsenenä Risto Elomaa.

Ohjeisiin kaivataan ajanmukaisia kuvia saunoista - hyviä esimerkkejä savusaunoista asuntokoh-
tasiin saunoihin. ♦

Löytyykö? Laita kuvasi sähköpostilla Ginalle osoitteeseen gina.sundgren@ymparistosuunnittelu.com. Gina antaa tarvittaessa myös lisää ohjeita. Kuvat pitäisi olla kasassa toukokuun alkuun mennessä.

● Visit Finlandin hyvinvointimatkailun kehittämisstrategian mukaan kansainvälisessä kilpailussa voi erottautua vetovoimakkaiden, joista yksi on suomalainen sauna ja saunaelämys.

Sauna on osa melkein jokaista suomalaista matkailutuotetta, usein kuitenkin vain sivumainintana kokouspalvelujen tai aktiviteettien yhteydessä. Tarkoitus on, että jokainen matkailija, myös omatoimimatkailija, pääsee halutessaan kokemaan suomalaisen saunaelämyksen. ♦

www.visitfinland.fi

Onko talosi paloturvallinen?

● Verkossa on avattu Palotarkastus.fi -palvelu, jonka avulla voit selvittää omakotitalosi, kesämökkisi, taloyhtiösi tai muun kiinteistön paloturvallisuuden tilan. Tarkastus suoritetaan verkkopohjaisen työkalun ohjaamana ja opastamana.

Käyttäjä saa tarkastuspöytäkirjan, josta selviää lakisäädösten osa-alueiden turvallisuustaso ja mahdolliset turvallisuuspuutteet sekä suunnitelma niiden korjaamiseksi.

Palvelu on maksuton kuluttajille osoitteessa www.palotarkastus.fi

Palvelun tarjoajana on turvallisuusalan asiantuntijayritys Safetum Oy. ♦

www.palotarkastus.fi

Saunatruck yhdisti saunatyynyn ja selkätuen

● Saunatruck yhdisti oivaltavasti saunatyynyn ja selkätuen sekä teki samalla kätevän kantopakkauksen saunatarvikkeille kuten laudeliinalle ja juomalle. Setin voi ottaa mukaan vaikka lenkkisaunaan.

Setti muuttuu hetkessä erilliseksi tyynyksi ja selkätueksi. Selkätuki rentouttaa alaselän ja tyyny tekee lauteilla makoilusta mukavampaa.

Setti kuivuu hyvin, vaikka se kasattaisiin märkänä.

Setti on myös hyvä tuliaainen. Sisään voi pakata saunatuotteita lahjan saajan mieltymysten mukaan.

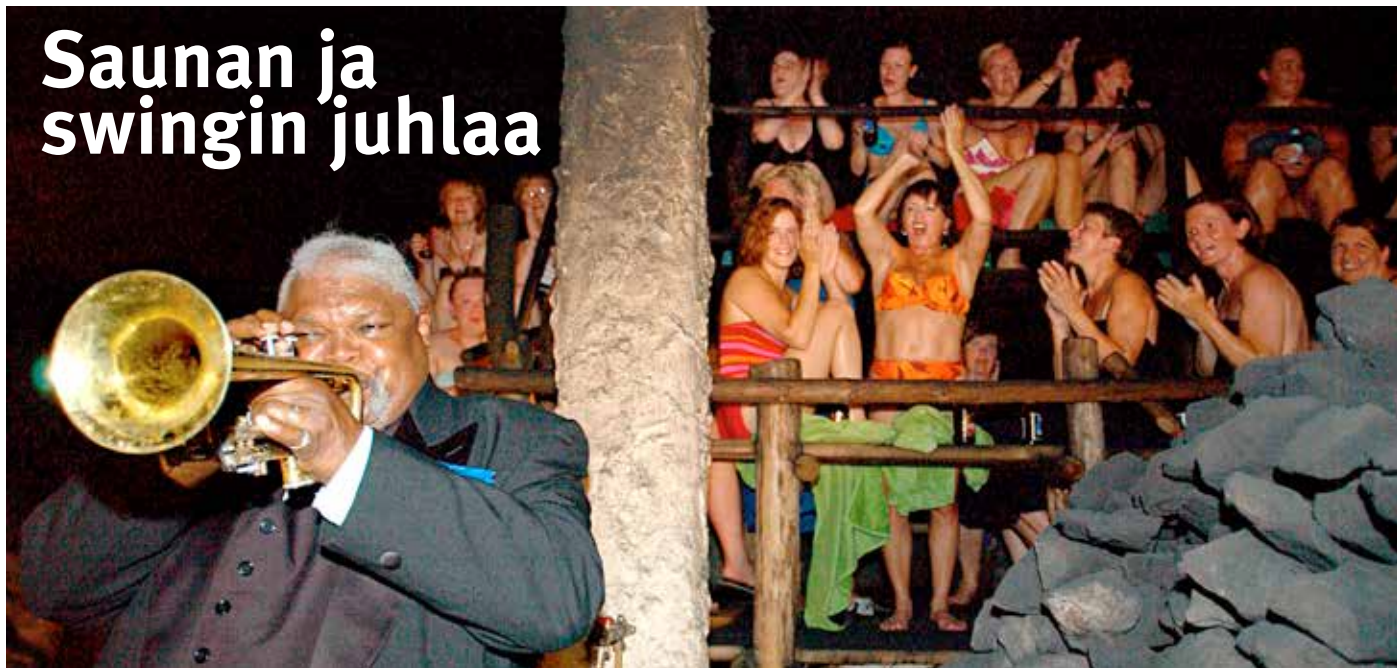
Saunatruckin tuotteet on tehty Suomessa tervalepästä ja niille on myönnetty Avainlippu-tunnus.

Tilaukset

www.saunatruck.fi. Hinta noin kuusikymmentä euroa + postituskulut. ♦

Saunan ja swingin juhlaa

● Herrankukkarossa juhlietaan omaa Savusaunan juhluvuotta – tietysti saunomalla. Maailman suurin savusauna sekä Herrankukkaron kolme muuta savusaunaa ovat yleensä varattavissa vain yrityksille, mutta juhluvuoden tapahtumiin pääsee osallistumaan kuka tahansa.

Saunakulttuurin monipuolisuudesta kertovat muun muassa WappuBruns-siSauna sekä iloiset Smoke&Swing-tapahtumat. Smoke&Swing on "for ladys only". Jo kymmenen vuotta vanha perinne alkoi yhteistyössä Porin Jazzien kanssa. Tänä vuonna lauteilla voi nauttia

swingistä huhti- ja elokuussa. Hauskasti, mutta tyylikkäästi: taitavat jazzvirtuosit ovat luonnollisesti pukeutuneet smokkeihin. ♦

Lisää Herrankukkaron savusaunan juhluvuodesta: www.herrankukkaro.fi

Saunatalolla paha kyöpälo

● Helmikuun viimeisenä sunnuntaina Saunatalolla oli suuri palovahinko todella lähellä, kun viitos- ja kuutossaunojen välissä oli ns. kyöpälo. Tapahtumista lisää sivuilla 34-35.

Paloviranomaisten tarkastuksen jälkeen kuutossauna saatiin pian uudestaan käyttöön, mutta korjaustoimien vuoksi viitossauna oli pois käytöstä ainakin vielä lehden painoon mennessä. ♦

Päivitettyä tietoa:
www.sauna.fi

Taidelöylyihin Tarvaspäässä

● Akseli Gallen-Kallelan vanhassa savusaunassa on puhetta ja savusaunan lämpöä torstaisin 21.5., 28.5., 4.6. ja 11.6. klo 16.30–20.30. Tauolla kuullaan luentoja ja keskustellaan kiinnostavista kulttuuri-ilmiöistä suomalaisesta ja saksalaisesta näkökulmasta. Luentojen aiheet ja puhujat päivitetään lähempänä tapahtumia.

Miesten ja naisten vuorot erikseen. Omat saunatarvikkeet mukaan. Hinta 25 € sisältää saunomisen, museon sisäänkäsymaksun sekä luennon.

Kuva: Gallen-Kallelan museo

Paikkoja rajoitetusti, joten ilmoittaudu ajoissa: 09 8492 340 tai info@gallen-kallela.fi

Yhteistyössä Gallen-Kallelan Museo, Goethe-Institut Finnland ja Suomen Saunaseura ♦

www.gallen-kallela.fi

Professori Eberhard Conradi kuollut

● Arvostettu saunatutkija ja Saunaseuran kunniajäsen, professori Eberhard Conradi kuoli 14.2.2015. Kuollessaan hän oli 83-vuotias. Professori Conradi oli lääketieteen tohtori, joka edisti ja ylläpiti suomalaisen saunan asemaa niin kotimaassaan Saksassa kuin maailmanlaajuisestikin. Professori Conradi oli pitkäaikainen Kansainvälisen Saunaliiton toimija. ♦

Uudistunut Sauna-lehti odottaa juhlaansa

● Lehtiä kehitetään koko ajan. Niin Sauna-lehteäkin, mutta koko ajan myös perinteitä kunnioittaen.

Käsissäsi olevan lehden visuaalinen ilme on uudistunut. Ulkoasun on suunnitellut graafikko Yrjö Klippi, lehtemme uusi taittaja. Mies, jolla on kolme sauna, ei voi olla aivan väärä mies tekemään Sauna-lehteä.

Yrjö Klippi on kokenut lehden tekijä, jonka taustalta löytyy muun muassa Helsingin Sanomat ja sen kuukausiliite, Uusi Suomi, Kauppalehden Optio, aikakauslehtiä, vuosikertomuksia ja asiakaslehtiä.

Klippi on ollut yrittäjänä vuodesta 1991, yhtenä erityisalueenaan design management. Hänen suunnittelutoimistonsa on rakentanut myös isojen ja pienten yritysten brändejä.

Vuodet ovat opettaneet ”Ykkää” kuuntelemaan herkäällä korvalla lukijoiden ja toimitusneuvostojen ajatuksia ja ehdotuksia.

– Lehden tekeminen on joukkuelaji, jossa tarvitaan monenlaisia osaajia.

Klipin harrastuksiin kuuluu monipuolisen liikunnan lisäksi klassiset veneet. Muutaman mahonkiveneen omistaja kustantaa myös klassisista veneistä kertovaa lehteä.

Myös lehden rakennetta on selkeytetty ja palstoja täsmennetty siten, että toimituksellinen aineisto saa enemmän tilaa. Lehti ja verkko ovat seuran tärkeimmät jäsenistöä palvelevat viestintäkanavat. Kannattaa seurata molempia, jos mahdollista.

Sauna-lehden sähköpostiosoite on nyt lehti@sauna.fi.

Anna tulla palautetta, juttuvinkkejä, kiit ja purnaa. Sytytä tai jatka keskustelua Lukijoilta-palstalla.

Tämä on Sauna-lehden 69. vuosikerta, ensi vuonna tulee lehden perustamisesta 70 vuotta. ♦

Juhlan paikka!

Sauna-lehden taittaja Yrjö Klippi, lapsenlapsi Lila ja Caro.

VOLVO FH

Ajamisen mukavuus, elämisen laatua, entistä taloudellisemmin. Lue lisää: www.volvotrucks.fi

Volvo Trucks. Driving Progress

Prinssi Edward vihki Ilmattaren

Rennot kuninkaalliset saunatalolla

Edwardia ja Sophieta kiinnosti prinssi Philipin vuonna 1952 hänen vierailunsa jälkeen Saunaseuralle lähettämä kiitoskirje.

Englannin prinssi, Wessexin jaarli Edward ja vaimonsa kreivitär Sophie vierailivat Vaskiniemessä iloisesti ja mutkattomasti helmikuun alussa. Samalla Ilmatar-sauna vihittiin arvovaltaisesti käyttöön.

Prinssi Edward teki suomalaiset isäntänsä tyytyväisiksi, kun painotti tietävänsä saunan olevan peräisin juuri Suomesta.

– Tosin olen kerran löylyä maistanut Skotlannissa, hän paljasti.

Prinssi Edward ja kreivitär Sophie vierailivat Suomessa helmikuun ensimmäisellä viikolla. Heidän ohjelmansa oli todella tiukka, mutta siihen saatiin sopimaan vierailu Suomen Saunaseuralle.

– Olemme levittäneet suomalaisen saunan ilosanomaa kansainvälisesti esittelemällä saunakulttuuria Suomessa toimiville suurlähetystöille aktiivisesti. Valistus on toiminut. Iso-Britannian lähetystössäkkin on monta suomalaisen saunan ystävää, Saunaseuran jäsentä ja aktiivista saunojaa. Aloite prinssin vierailusta tulikin lähetystöltä, kertoo Saunaseuran varapuheenjohtaja Jussi Niemelä.

Vierailua oli valmisteltu kaikessa hiljaisuudessa yli puoli vuotta.

– Tämän tason henkilöiden vierailut vaativat aivan erityisiä järjestelyitä. Mukana järjestelyissä oli suurlähetystön lisäksi Buckinghamin palatsi ja muun muassa Scotland Yard. Vierailu suunniteltiin hyvin yksityiskohtaisesti etukäteen. Esimerkiksi kuninkaallisille tarjottu Puolukkapore koemaistettiin ennakolta, Niemelä kertoo.

Suuri arvostuksen osoitus

Kuningashuone on brittikulttuurin arvostetuin instituutio.

– Prinssi ja kreivitär kunnioittivat vierailullaan suomalaista saunakulttuuria. Se on suurin arvostuksen osoitus, jonka voimme saada. Suomalaisen saunan hienous on ymmärretty maailmalla, Jussi Niemelä toteaa.

Edward ei ole ensimmäinen britti-kuninkaallinen Vaskiniemessä. Hänen isänsä, prinssi Philip, vieraili Saunaseuralle olympiavuonna 1952. Philip oli aikoinaan kilpapurjehtija. Hänet tuotiin vieraisille juuri valmistuneeseen Vaskiniemen saunataloon. Philipin lähettämä kiitoskirje on kehystettynä takkahuoneessa.

Prinssi Edwardin ja kreivitär Sophien vierailu Vaskiniemessä oli merkittävä kunnianosoitus sekä Saunaseuralle että suomalaiselle saunakulttuurille.

Arvovaltaisen tilaisuuden pukeutumiskoodi oli aika venyvä. Vasemmalta Ben Grass, Jussi Niemelä, Mika Meskanen, kreivitär Sophie, prinssi Edward, Tuomas Lehtonen ja Lasse Viinikka.

Uusi sauna on Ilmatar

Prinssi Edward vihki uuden saunan ja paljasti nimikyltin, jossa luki Ilmatar.

Ehdotuksia nimeksi saatiin kaikkiaan noin 130, jotka painottuivat selkeästi kotimaisiin nimiin ja sanoihin. Kalevalainen henki oli myös hyvin mukana.

Monissa nimissä haluttiin kunnioittaa seuran hyväksi työtä tehneitä kuten Erkki, Hela, Raili, Lasse, Grassi ja Seppo. Kansainvälistä saunakulttuuria edusti ehdotus Bruce.

Eniten ehdotuksia eli kuusi tuli Ukko-nimelle.

Johtokunta kävi ehdotukset huolella läpi ja päätti yksimielisesti nimeksi Ilmatar, joka jatkaa hienosti Vaskiniemen saunaniemien kalevalalaista perinnettä. Näin saatiin Vaskiniemeen myös kolmas naisen nimeä kantava sauna.

Tarujen mukaanhan Ilmatar synnytti ensin maailman ja sitten Väinämöisen. Yleisemmin Ilmattaret eli Ilman immet ovat kalevalaisessa kansantarustossa esiintyviä taivaalla asuvia jumalaisia neitoja

Ilmatar nimeä ehdottivat Marketta Forsell, Riitta Kallio ja Katri Makkonen. He saivat kukin paljastamaan seitsemän saunakertaa.

Kaikkien ehdotuksia antaneiden kesken arvottiin kymmenen saunakerran kortteja. Arpa suosi Anri Halosta, Pia Niemeä ja Liisi Liusta.

Lyhyen vihkimisseremonian jälkeen prinssi ja kreivitär kurkasivat lämpöiseen saunaan.

– Ei kai tuonne ihan heti voi mennä, koska savu tuoksuu vielä, Sophie epäili. ❖

Dosentti Irma-Riitta Järvisen artikkeli Ilmatar-nimestä on vieraisella sivulla.

Kirje näytettiin Edwardille. Hänelle myös kerrottiin, että Buckinghamin palatsi oli myöhemmin kiinnostunut kirjeestä.

– Siis halusivat sen takaisin, Edward heitti huulta ja luki kirjettä ilmi selvästi kiinnostuneena.

Sauna pitää nuorena?

Pariskunta tuli Vaskiniemeen suoraan Lapista rennosti vapaa-ajan ulkoiluvaatteissa. Yhtä mutkaton oli heidän käytöksensä.

Kreivitär Sophie oli päässyt jo saunan saloihin terveyden ylläpitäjänä ja pitkän iän lähteenä.

– Olette varmaan kaikki 110-vuotiaita, mutta näytätte vain noin nuorilta, hän heitti iloisesti kätellessään paikalla olleita Saunaseuran jäseniä.

Tosin kunniapuheenjohtaja Lasse Viinikka joutui paljastamaan totuuden:

– Sauna varmasti rentouttaa, mutta terveysvaikutuksista ei ole tieteellistä näyttöä – kumpaakaan suuntaan.

Terassilta kuninkaalliset katselivat, kuinka muutama seuran jäsen pulahti avantoon.

– Ensi kerralla minäkin menen uimaan. Nyt on vähän kiire, prinssi veisteli. ❖

– Hui, avantoonko? Terassilta seurattiin, kun joukko saunaseuran jäseniä pulahti mereen

Ilmatar

– maailman ja Väinämöisen äiti

Saunaseuran uuden saunan nimen valinta on onnistunut: Ilmatar-nimi on kaunis ja se pohjautuu Kalevalaan ja vanhoihin kansanrunoihin. Nimi liittyy ilmaan ja veteen sekä feminiiniseksi käsitettyyn luontoon, luomiseen, synnyttämiseen ja parantamiseen.

Kalevalaisia nimiä on käytetty monenlaisissa ei vain taiteellisissa, vaan myös ei-runollisissa yhteyksissä. Esimerkkinä raha- ja vakuutusmaailmasta ovat Sampo ja Ilmarinen, laivoista Sampo, Iku-Turso ja Vellamo sekä rakennusalasta Lemminkäinen. Ilmatar-nimen avulla markkinoidaan muun muassa hyvää sisäilmaa, tuulivoimaa ja henkistä kasvua Ilmatar-instituutissa Virtasalmella.

Lönnrot muokkasi Ilmattaren

Ilmatar kuuluu mytologisiin nimiin. Ne ovat hieman hankalia tulkittavia, koska ne ovat osa laajoja kansanrunoissa esiintyviä mielikuvien ryppäitä ja verkostoja. Mytologisten nimien merkityksiä tarkastellessa on syytä katsoa, minkälaisiin muihin nimiin ja asioihin ne kytkeytyvät sekä minkälaisia epiteettejä niille annetaan.

Ilmatar-nimen juuret kiinnittyvät Elias Lönnrotin Kalevala-epokseen ja sen takana olevaan suomalaiseen runostoon sekä mytologiaan. Elias Lönnrot työsti eepostaan kansanrunoista ja loi Kalevalan henkilögallerian; myös Ilmatar on muokattu eri runojen aineksista.

Ilmatar, veen emonen

Kalevala oli ilmestynyt jo 1835, mutta Ilmattaresta eli veden emosta tuli Väinämöisen äiti vasta teoksen myöhemmässä, laajemmassa laitoksessa (1849). Ilmatar tavataan eepoksen ensimmäisessä runossa, joka kuvaa pääsankari Väinämöisen sekä maailman synnyn:

- - "yksin syntyi Väinämöinen, / ilmestyi ikirunoja / kapehesta kantajasta / Ilmattaresta emosta. / Olipa impi, ilman tyttö, / kave luonnotar korea."

Ilmatar on kave, impi ilman tyttö ja luonnotar. Kave-sana on peräisin todennäköisesti muinaisindoeurooppalaisesta

Ilmatar Robert Wilhelm Ekmanin maalauksessa (1860)

verbistä skab, joka tarkoittaa luomista. Runo kertoo, että Ilmatar ikävystyi oloonsa ja "laskeusi lainehille". Siten Lönnrot oli keksinyt ottaa tähän jo antiikin runoudesta tutun metamorfoosin: Ilman impi muuttui "veen emoksi" ja tuli tuulesta raskaaksi.

Veen emonen, ilman impi, nosti polvea merestä, jolloin paikalle saapui pesän sijaa etsivä sotka, teki pesän ja muni kuusi kultaista munaa. Sotkan hautoessa Ilmattaren polvi kuumeni ja liikahti, munat vierivät veteen ja särkyivät. Munien alapuolesta tuli maa, yläpuolesta taivas, ruskuaisesta aurinko, valkuaisesta kuu. Ja edelleen: "mi munassa kirjavaista", siitä tulivat tähdet taivaalle ja "mi munassa mustukaista", siitä muodostuvat pilvet.

Veen emonen ui edelleen ja samalla muotoili merenpohjan ja maat. Kolmenkymmenen kesän jälkeen Väinämöinen vihdoin syntyi Ilmattaresta eli veen emosta.

Nainen kaiken takana

Väinämöinen on kansanrunojen luoja-heeros sekä lisäksi tietäjä ja šamaani. Hänen äitinsä on siten Kalevalassa

merkittävä olento, alkuäiti, synnyttävä, naisihminen kaiken takana. Kansanrunot tuntevat Väinämöisen äitinä myös Iro-neidon, joka synnytti kolme mytologista sankaria: Väinämöisen, Ilmarisen ja Joukahaisen.

Alkuäiti-mielikuvien risteileminen ja liukumisen yhteen suullisissa kansanrunoissa on johtanut myös Lönnrotin yhdistämään Ilmattaren, ilman immen Väinämöisen synnyttäjäksi. Maailman-kaikkeuden syntyyn johtavan tapahtumaketjun takana on siis naispuolinen olento, luonnotar, kave, vanhin vaimoksisista.

Kiinnostavaa on, että karjalais-pohjalainen mytologia – siis Vienasta tallennettu runous – sijoittaa maailman alkuun naisen. Naisesta syntyminen ei kansainvälisessä mytologiassa ole alkuolentojen välttämätön tai edes tavanomainen piirre. ❖

● Teksti on lyhennelmä dosentti Irma-Riitta Järvisen esitelmästä, jonka hän piti Ilmatar-saunan vihkimisen yhteydessä. Irma-Riitta Järvinen toimii tutkijana Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa.

Saunaseuran luottamushenkilöt vuonna 2015

Johtokunnan uudet jäsenet vasemmalta Mikko Fritze, Katri Makkonen, Jarmo Lehtola ja Tommi Ullgrén. Erovuoroisista valittiin uudelleen Petteri Ormio ja Ritva-Liisa Luomaranta. Tuomas Lehtonen, Jussi Niemelä ja Gina Sundgrén jatkoivat toimikauttaan.

Johtokunta

Tuomas M. S. Lehtonen, pj
Jussi Niemelä, varapj
Jarmo Lehtola
Mikko Fritze
Ritva-Liisa Luomaranta
Katri Makkonen
Petteri Ormio
Gina Sundgrén
Tommi Ullgrén

Johtokunnan jäsenten puhelin-
numerot ja sähköpostiosoitteet
löytyvät seuran verkkosivuilta

www.sauna.fi

Toimikunnat

Taloustoimikunta:

Jussi Niemelä (pj), Gideon Bolotowsky,
Olli Haltia, Alexander Holst, Ritva-
Liisa Luomaranta ja Ritva Ohmero-
luoma

Kunnossapitotoimikunta:

Gina Sundgrén (pj), Juhani Katainen,
Ari- Pekka Paavola, Risto Pitkänen,
Matti Soivio ja Tuulikki Terho

Toimitusneuvosto:

Petteri Ormio (pj), Jarmo Lehtola, Gina
Sundgrén ja Tiina Suonio, erikoisasian-
tuntijoina Lasse Viinikka ja Ben Grass
sekä päätoimittajana Leena-Kaisa Simola

Viestintätoimikunta:

Katri Makkonen (pj), Tommi Ullgrén
(vpj), Marko Kulmala, Samuel Sorai-
nen, Tiina Suonio ja Minna Säpyskä-
Nordberg sekä asiantuntijajäsenenä Jussi
Niemelä

Tutkimus- ja kulttuuritoimikunta:

Tuomas M.S. Lehtonen (pj), Mikko
Fritze, Risto Elomaa, Kimmo Rautio ja
Lasse Viinikka

Johtokunnan uudet jäsenet esittäytyvät

Sauna-lehti on parin viime vuo-
den aikana kysynyt johtokunnan
jäseniltä keskeisiä Saunaseuraan ja
johtokunnan työskentelyyn liittyviä
kysymyksiä. Ne ovat kaikille samat,
joten lukijoiden on helppo verrata
eri vastauksia.

Tässä tämän vuoden alusta
johtokuntaan tulleiden jäsenten
vastaukset.

Kysymykset:

- Milloin ja miksi liityit Saunaseuraan?
- Miten Saunaseura on vastannut
odotuksiasi?
- Mikä on mielestäsi Saunaseuran
tärkein tehtävä?
- Miten johtokunta voi parhaiten
edistää seuran toimintaa?
- Mitä Sinä voit ja haluat tehdä
johtokunnan jäsenenä seuran hyväksi?
- Mikä mielestäsi on jäsenistön
rooli tässä asiassa?
- Mitä muuta haluaisit sanoa
Saunaseuran jäsenille ja suomalaisen
saunan ystäville?

”Aina ajateltava jäsenistön kokonaisetua”

- Liityin Saunaseuraan kolmisen vuotta sitten. Halusin jäseneksi, koska seuralla on parhaat puitteet – niin sijainnillisesti, maisemallisesti kuin löylyjen suhteen.
- Saunaseura on vastannut odotuksiani enemmän kuin hyvin. Lähden joka kerta Saunatalolta sielu ja ruumis rauhoittuneena.
- Saunaseuran tärkein tehtävä on tarjota ja turvata laadukkaat, rauhalliset ja turvalliset löylyt

jäsenille.

- Johtokunta voi parhaiten edistää seuran toimintaa toimimalla avoimesti, rehellisesti ja aina jäsenistön kokonaisetua ja seuran tulevaisuutta ajatellen.
- Toivottavasti voin tarjota johtokunnassa järkeviä ja punnittuja puheenvuoroja monenlaisissa kysymyksissä. Erityisosaamista minulla on viestinnästä.
- Seura on tasan jäsentensä summa. Jokainen muokkaa omalla toiminnallaan seuran tunnelmaa ja toimintaa.
- Sauna on suomalaisen kulttuurin hienoimpia asioita. Sitä on syytä vaalia ja sillä on syytä Suomea mainostaa modernimpien keksintöjemme rinnalla. ❖

Henkilötiedot

- VTM, viestintäpäälikkö, Tasavallan presidentin kanslia (äitiyslomalla)
- Avoliitossa, seuraava saunojasukupolvi syntyy maaliskuussa
- Kotipaikka Helsinki, syntymäpaikka Joensuu (vain paperilla), 39-vuotias
- Muut harrastukset: maastojuoksu ja kaikki muu luonnossa tapahtuva liikunta ja urheilu.

”Toisenlaisia näkökulmia”

- Liityin seuraan 2013. Olin Risto Elo-maan vieraana ehtinyt ihastua vahvasti seuran savusaunoihin. Pidän saunoissa olevasta rennosta, kohteliaasta ilmapii-ristä. Saunoissamme voi käydä aivan mainioita keskusteluja ihan ventovieraittenkin kanssa ja jos hakee rauhaa, sitäkin saa.
- Saunaseura on vastannut täysin odotuksiani. En ole elämässäni ennen saunonut säännöllisesti näin hyvin.

- Saunaseuran tärkein tehtävä on pitää yllä keskustelua saunasta kaikin puolin.
- Olen vielä olen aika uusi seurassa ja johtokunnassa, jonka täytyy ainakin pitää hyvää kontaktia jäsenistöön.
- Taustani on kansainvälinen yhteistyö, varsinkin kulttuurialalla, joten haluan mahdollisuksieni mukaan tukea kansainvälistä toimintaa ja yhteistyötä sekä olla mukana ideoimassa ja toteuttamassa kulttuuritapahtumia, kuten Gallen-Kallelan museon viime ja tämänvuotisia taidelöylyjä.
- Olen saksalaisena myös jollain lailla ”ulkopuolinen” ja voin siten ehkä avata toisenlaisia näkökulmia seuran toimintaan. Otan valintani johtokunnan jäseneksi aikamoinen kunniana.
- Jäsenistön rooli on ideoida, kysyä, vaatia ja tukea seura kaikkessa. Hyvien vinkkien antaminen, ideointi, harmienkin esittely on nykyisin niin helppoa. Jo pienellä sähköpostilla voi olla mukana.
- Nauttikaa tästä suomalaisen kulttuurin lahjasta! Ja antakaa nautinnolle aikaa. ❖

Henkilötiedot

- Johtaja, Goethe-Institut Finnland
- Naimisissa argentiinalaisen Fernanda Perinot kanssa
- Kolme yhteistä lasta, joista nuorin on poika ja myös säännöllinen vieras seurassa
- Kotimaa Saksa, syntymäpaikka Tampere, 51-vuotias
- Muut harrastukset: perhe

”Edistetään oikeaoppista saunakulttuuria”

● Liityin Sauna-seuraan vuonna 2008, kun tuli sopiva tilaisuus. Olin jo vuosien saatossa käynyt vieraana useita kertoja ja kun suositellijat löytyivät, oli helppo jatkaa saunomista jäsenenä. Johtokuntaan minut valittiin ensimmäisen kerran marraskuussa 2012.

● Seura on vastannut hyvin odotuksiani ja sieltä löytää aina

”oman” saunansa.

Rauhoittumiseen on mahdollisuus kuumassa tai vähemmän kuumassa saunassa, omien mieltymystensä mukaisesti.

● Seuran tärkein tehtävä on ylläpitää oikeaa saunakulttuuria ja -aatetta sekä edistää sen tuntemusta maamme rajojen ulkopuolella. Vanhempien mukana tulevat lapset pääsevät itse kokemaan, mitä on oikea savusauna ja kuinka saunassa käyttäydytään, sama koskee tietysti ulkomaisia vieraita isäntiensä opastuksella.

● Johtokunnassa pitää olla tietämystä toki sauna-aatteen, mutta myös siitä, mitä tapahtuu tämpäpäivässä yhteiskunnassa ja miten oikeaoppista saunakulttuuria edistetään.

● Olen jo vuosien ajan toiminut aktiivisesti saunalähettiläänä monissa yhteyksissä ja sitä kautta saanut useita merkittäviä kontakteja. Kutsumalla näitä saunavalvutuneita henkilökohtaisesti hyvään saunaan ja kertomalla paikkansapitäviä tietoja saunomisesta, saamme levitettyä oikeaa saunainformaatiota.

● Jokaisen seuran jäsenen pitäisi ottaa kansalaisvelvoitteen sauna-asioiden tietämyksen lisääminen omalla kohdallaan, jolloin myös oikea saunatietämys kollektiivisesti säilyy.

● Keskitytään olennaiseen seuramme saunavaltuutuksen mukaisesti ja luodaan löylyjä! ❖

Henkilötiedot

- AMK, Haaga Helia
- Muut harrastukset: saunaan liittyvä lähialueharrastus, yhdistystoiminta, alkutuottaja

”Verkostumista ja uusia viestinnän kanavia”

● Liityin hienoon yhdistykseemme vuonna 2011 usean pidempään jäsenenä olleen ystävän innoittamana. Saunomassa Vaskiniemessä olin käynyt jo apulämmittäjänä Kimmon kutsumana vuosittain alussa.

● Saunaseura on yllättänyt monella tasolla positiivisesti. Toiminnassa tutustuu eri alojen kiintoisiin ihmisiin, joiden kanssa jaamme saunonnan ilon ja innostuksen. Saunatalo on itselleni

rentoutuminen ja rauhoittuminen kiintopiste, jossa voi viettää muutaman tunnin ilman kiirettä ja kännykkää.

● Seuran tärkein tehtävä on suomalaisen saunakulttuurin edistäminen kansainvälisesti ja kehittäminen perinteitä kunnioittaen.

● Johtokunta voi parhaiten edistää seuran toimintaa vahvistamalla tarkoituksenmukaisen suunnan toiminnalle ja tekemällä vaikeatkin päätökset linjakkaasti.

Johtokunta varmistaa toiminnanjohtajalle, työntekijöille sekä yhdistyksen nimissä toimiville mahdollisuudet ja valtuudet toimia yhdistyksen parhaaksi. Johtokunnan jäsenillä on myös omia tehtäviään, joilla tuetaan tavoitteitamme ja jaetaan työkuormaa.

● Tavoitteenani on vauhdittaa verkostoitumista ja vahvistaa luottamusta johtokunnan sekä jäsenistön välillä. Viestintätoimikunnassa olen mukana muun muassa tuomassa uusia kanavia viestintään.

● Seuran jäsenenä me kaikki viedä tietoa omille yhteyksillemme ja ystävillemme. Toimikunnassa tarvitaan osaavia ja innokkaita ihmisiä eri tehtäviin.

● Löylyllä ja saunalla on parantava voima, vaikka aiheita tutkineet ovatkin varovaisia lausunnoissaan. Pidetään perinteisestä hoitomudostamme hyvä huoli ja kehitetään sitä. Minulle jokainen hyviä löylyjä rakastava ihminen on mahdollinen uusi ystävä. ❖

Henkilötiedot

- Diplomi-insinööri (ohjelmistotuotanto / TKK), sarjayrittäjä
- Naimisissa saunaseuralaisen Kristiinan kanssa
- Asuu Helsingissä, kotoisin Lieksasta, 39-vuotias
- Saunonta, kalastus, metsästys, improvisaatioteatteri

KOKOUSKUTSU

Suomen Saunaseura ry:n kevätkokous

Saunaseuran kevätkokous tiistaina 28.4.2015
Kino Tapiola (Mäntyviita 2, 02110 Espoo)
klo 18.00 alkaen

Kahvitarjoilu ja ilmoittautuminen
klo 17.30 alkaen

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 11 §:n
kevätkokoukselle määräämät asiat:

- 1) esitetään ja käsitellään edellisen tilikauden
tuloslaskelma ja tase sekä tilinpäätös ja hallituksen
toimintakertomus
- 2) esitetään ja käsitellään tilintarkastajien kertomus
- 3) päätetään toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
hyväksymisestä ja vahvistamisesta
- 4) päätetään vastuuvapauden myöntämisestä
johtokunnalle ja toiminnanjohtajalle
- 5) päätetään mahdollisen nimitysvaliokunnan
nimittämisestä, mikäli kokoukseen osallistuneista
jäsenistä enemmistö sitä haluaa.
- 6) Muut asiat, jotka johtokunta tai vähintään 10
seuran jäsentä on sääntöjen mukaan esittänyt
kokoukselle.

Lisäksi käsitellään syyskokouksen päätöksen
mukaisesti tarkastusvaliokunnan raportti
työstään.

Kaikki seuran jäsenet ovat tervetulleita
vaikuttamaan!

Ilmoittaudu kokoukseen torstaihin
16.4.2015 mennessä!
Ilmoittautua voit suoraan kotisivujen kautta
www.sauna.fi/ilmoittaudu/
tai Saunatalon kassalla olevaan listaan.

Suomen Saunaseura Ry

SUOMEN SAUNASEURA
FINSKA BASTUSÄLLSKAPET
THE FINNISH SAUNA SOCIETY

SAUNA- PUUT PILKKOO

FISKARS®

www.fiskars.com

Muuramen Saunakylä Jämsään

Muuramen Saunakylälle on vihdoinkin löytynyt uusi paikka Jämsän Juokslahdessa. Suomen Saunakulttuuri ry aloittaa saunojen siirron ja kunnostamisen jo tämän vuoden aikana.

Lönnrot kokosi Kalevalan ja Risto Vuolle-Apiala suomalaiset savusaunat. Kumpikin ovat suomalaisille tärkeitä ja suuria kulttuuritekoja. Onneksi Vuolle-Apialan elämäntyö saadaan nyt pelastettua myös tuleville sukupolville.

Muuramen saunakylän kehittäminen aloitettiin 1970-luvun lopulla. Asiaa ryhtyi ajamaan 1979 tehdyn aloitteen pohjalta ensin Keski-Suomen maakuntaliitto yhdessä Jyväskylän Messut ry:n kanssa.

Saunakylän monipuolinen perustamisidea kehittyi ripeästi, mutta kylän paikan etsiminen alkuvaiheessakin vei aikansa.

Muuramen kunta tarjosi hankkeelle Rannankylästä sopivan alueen. Saman tien perustettiin Saunakylä Oy ja kylän rakentaminen eli saunojen siirtäminen sekä kokoaminen alkoi. Ensimmäiset saunat pystytettiin jo 1981. Alueelle rakennettiin myös näyttelytiloja ja kahvila.

Maailman suurin kokoelma?

Saunakylän toiminnan paitsi Muuramen kunta otti vastuun kylästä. Tämä muutos rauhoitti tilanteen ja pystyttiin keskittymään kokoelman kartuttamiseen.

Muuramen Saunakylässä on 29 savusaunaa, joista vanhin on 1700-luvulta. Saunat on siirretty maamme eri osista ja ne edustavat erilaisia savusaunatyyppejä, pääosin 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alkupuolelta. Kokonaisuus on Suomen suurin, mahdollisesti jopa maailman suurin savusaunojen "kokoelma". Se esittelee katta-

vasti savusaunan kehitystä Suomessa ja sen alueellisia eroja sekä samalla perinteistä suomalaista rakentamista.

Osa saunoista on ollut myös käytössä ja kylässä on päästy saunomaan.

Vuosien varrella kylän toiminta hiipui. Muuramen kunta tarvitsi myös aluetta muuhun käyttöön. Muutaman vuoden Muuramen kunta on etsinyt uutta sijoituspaikkaa saunoille. Tällä välin osa saunoista on kärsinyt sekä ilkeästä, parista tulipalosta että lahoamisesta.

Uudet innokkaat tarttuivat asiaan

Vaikka saunakokoelma kuuluu suomalaisen saunakulttuurin ytimeen, ei oikein löytynyt tahoja ottamaan saunat hoiviinsa. Lopulta joukko innokkaita yrittäjiä perusti vuonna 2014 Suomen Saunakulttuuri ry:n yhdistyksen.

Sopiva paikka löytyi Päijänteen rannasta Juokslahdesta Jämsän kaupungista. Yhdistys osti viime vuoden loppupuolella kolmen hehtaarin tontin hyvien kulkuyhteyksien varrelta VT 9:n läheisyydestä.

Nyt odotetaan kaavoituspäätöksiä, jotta voidaan aloittaa saunojen siirtäminen.

Muuramen kunta lahjoitti saunat yhdistykselle kahta lukuun ottamatta edellyttäen, että ne siirretään Muuramesta mahdol-

Muuramen Saunakylän sauna numero 22 muutama vuosi sitten.

Ei savusaunamuseo, vaan kaikille avoin paikka, jossa voit tietysti saunoakin.

Savusauna lämpää Jämsässä saunakylää koskevan kokouksen osanottajille.

lisimman pikaisesti, viimeistään tämän vuoden aikana.

Muuramesta Jämsään on mahdollista siirtää 24 saunarakennusta. Siirrettävät saunarakennukset vaativat kaikki merkittäviä korjauksia. Rakennuksien kunnostus tehdään niiden kulttuurihistoriallisia arvoja säilyttäen, alkuperäisin materiaalein ja työmenetelmin. Tämä otetaan huomioon myös rakennusten käytössä.

Ensimmäisessä vaiheessa kunnostetaan viisi saunaa, joihin tarvitaan muun muassa uudet pärekatot.

Kunnostuksen rahoitus on vielä avoinna. Tavoitteena on saada sauna-asioista kiinnostuneita organisaatioita hankkimaan kummisaunoja, mikä oikeuttaa saunomiseen saunakylässä sekä velvoittaa kunnostustöihin myös tulevaisuudessa. Muutama sauna onkin jo korvamerkitty. Sauna-seurankin kannattanee harkita tällaiseen saunakulttuuritekoon panostamista.

Onneksi vielä löytyy osaa mista siirtoon ja kunnostukseen Suomesta ja tarpeen vaatiessa

myös Virosta. Myös kansainvälistä leiriä on ehdotettu samaan tapaan kuin muun muassa suomalaismetsissä Ruotsissa.

Toivotaan, että saunakylä on taas avoinna viimeistään Suomen juhluvuonna 2017. ❖

Suomen Sauna-kulttuuri ry ja Saunakylä

● Muuramen Saunakylän tukijoukoksi perustettiin vuonna 2012 Suomen Saunakulttuuri ry. Se otti vastatakseen uuden paikan etsimisen, saunarakennuksien siirron, kunnostuksen ja saunakylän ylläpidon.

Saunakylän toimintaa kehitetään monipuolisesti eri toimijoiden kanssa. Saunakylästä tulee kaikille avoin saunakulttuurin ylläpidon, kehittämisen ja edistämisen paikka.

Yhdistys järjestää Saunakylässä jo sen rakentamisaikana tilaisuuksia liittyen saunojen rakentamiseen ja kunnostamiseen. Jatkossa esillä ovat myös savusaunojen ominaisuudet lämmityksestä hyvinvointiin alan ammattilaisten opastuksella.

Suomen Saunakulttuuri ry:n jäseneksi voi liittyä kuka tahansa saunakulttuurista ja Saunakylän toiminnan tukemisesta kiinnostunut. Jäsen tukee savusaunojen siirtoa ja kunnostamista sekä voi osallistua yhdistyksen toimintaan. ❖

Katso facebook ja seuraa keväällä alkavaa blogia kylän rakentumisesta.

Löylyt maistuivat 80 metrin korkeudessa

Mikään ei saanut saunaseuralaisia pohtimaan saunomisen riskejä lähes sadan metrin korkeudessa, vaan iloisia saunoja riitti koko lauantaipäiväksi. Kaikkiaan saunoja oli 84, joista lähes puolet naisia.

Toiminnanjohtaja Katariina Styrman (kesk.) valmistautuu ensilöylyihin.

Kun kaksi hullua törmää, syntyy vaikka Taivassauna. Janneniskan toimitusjohtaja ihaili käärysaunaani viime kesänä ja minä puolestani kuuntelin hänen tarinansa autosta, joka nostaa kuusisataa kiloa lähes sadan metrin korkeuteen. Siinä syntyi idea Taivassaunasta, kertoo Samuli Keisu. Hän suunnitteli 220 kiloa painavan, puilla lämmitettävän saunan, jossa saunotaan nostolava-auton työkorissa. Saunan runko on alumiinia ja yläosa sekä katto läpinäkyvää muovia, jotta korkeuksissa on helppo katsoa maisemia.

Janneniskan varatoimitusjohtaja Ville Huhtaniemen mukaan arki-työssä lähes sadan metrin korkeuteen yltävällä nostolava-autolla voidaan huoltaa vaikka tuulivoimalan siipiä.

– Isoa nosturia tarvitaan, kun rakennustöissä tarvitsee päästä ylös, sivulle tai alas, Ville sanoo.

Seuran kuluksi pullakahvit

Saunaseuran toiminnanjohtaja Katariina Styrman sanoo Taivassaunan maksavan seuralle vain nostoporukan pullakahvit.

– He itse ottivat yhteyttä ja tarjosivat Taivassaunaa päiväksi käyttöömmme. Innostuimme asi-

Hienoa, että seura järjesti tämän kokemuksen, sanoo Hannu Saintula 50 metrissä.

Turvavaljaat ovat paikallaan liikkuvassa saunassa, sanoo saunavuoroa odottava Ilari Iivonen.

Taivassauna lämpiää kuivilla puilla varttitunnissa, sanoo Janneniskan Ville Huhtaniemi.

Saunan suunnittelijan, Samuli Keisun mielestä Taivassaunassa pelko poistuu ja rentous saapuu.

asta, koska halusimme tarjota seuralaisille hauskan tempauksen, Katariina sanoo.

Neljä viisi kertaa viikossa saunova Hannu Saintula ehti taivaalle ensimmäisten joukossa.

– On upeaa päästä korkealle ja vielä saunaan. Kiva nähdä ympäristöä, missä saunoo useasti viikossa.

– Saunan edustalla näkyvät saaret, niiden koko ja sijainti hahmottuvat jatkossa aivan

uudella tavalla nähtyäni ne kaikki korkealta samalla kertaa. Hieno asia, että seura järjesti tämän kokemuksen.

Ilari Iivonen oli mielissään sään hälvenemisestä.

– Tuli tosi hienot näkymät. 75 metrin korkeudessa varhaiskevään maisemat olivat tosi ainutlaatuiset. Oli hienoa heittää vettä kiukaalle ja tuntee löylyn. Hyvät löylyt. ♦

Nostolava-auton työkoriin suunnitellussa saunassa kylpi lähes sata seuralaista maaliskuun ensimmäisenä lauantaina.

Valjaat kiinni ja taivaalle

● Taivassaunan suurin ero seuran saunoihin on päälle puettavat valjaat, joilla saunoja kiinnitetään lauteen takaseinään.

Valjaiden loksahdettua 3x1.5 -metrisen saunan kuljettaja panee lavan nousukiitoon. Ohitamme seuran pihan reunalla kasvavat suuret koivut 30 metrissä. 50 metrissä valtaa outo tunne. Kuin pysyisimme paikallaan, vaikka kuljettaja väittää meidän yhä kohoavan taivasta kohti. Tunteen selittää se, että näköpiirissä ei löydy mitään, johon lavan liikettä voisi verrata. On vain uskottava, kun korkeusmittari näyttää 80 metriä.

Eiköhän ryhdytä saunomaan. Vettä kiukaalle, joka sihahtaa mukavasti. Lämpö nousee. Ei kuitenkaan kovin korkealle, sillä saunan ovi falskaa vähän. Samassa myös paksu höyry peittää näkymät. No taivashan se vain olikin.

Eiköhän tämä ole tässä. Nyt neloseen... ♦

Suomen Saunaseura kuvattiin saunan lauteilta 80 metrin korkeudesta. Kavassa Hannu Saintula ja löylyä lyömässä Timo Martikainen (oik.).

Löylyttämisen MM-kisoissa tūn

Kisa-areena täyttyy yleisöstä Alpentherme Gasteinin kylpylässä.

Seitsemänkymmentä alastonta miestä ja naista istuu valkoisilla pyyhkeillä saunan lauteilla. Huoneen keskellä on laakea kiuas. Valot himmenevät, puheensorina vaimenee. Sisään astuu lyhtyä kantava nuori nainen Punahilkka-asussa ja alkaa lausua saksaksi "Olipa kerran..."

Nyt ei taideta enää olla Kansasissa.

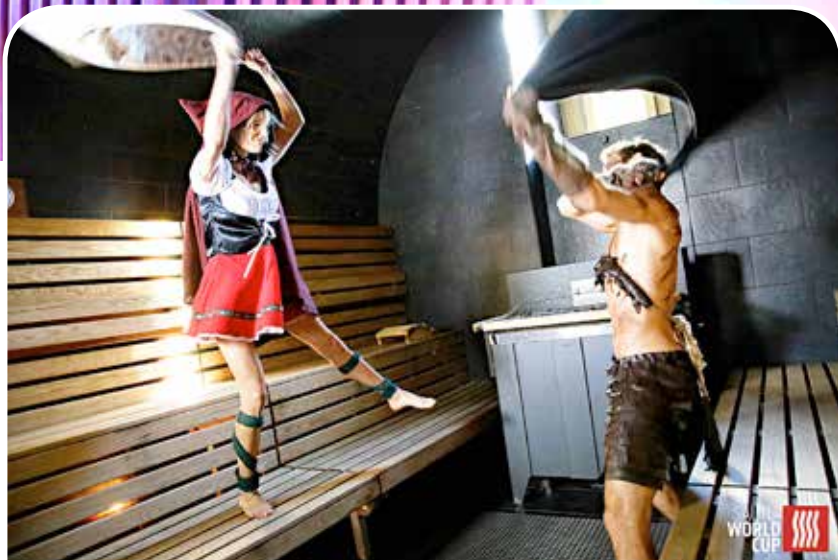
Itävallan Bad Hofgasteinissa järjestetyssä Sauna World Cupissa ratkottiin lokakuussa maailmanmestaruuksia varsin erikoisessa lajissa, showhenkisen löylyttämisen, "Aufgussin" taidossa. Jokainen Keski-Euroopan yleisissä saunoissa kylpenyt tietää, että näillä seuduilla saunominen ei ole omatoimista, vaan löylyn luominen on ammattilaiselle uskottu tehtävä, jonka "Saunameister" tulee toimittamaan tasatunnein. Aufgussin peruselementtejä ovat eeterisillä öljyillä kyllästetty

löylyvesi ja löylyn levittäminen pyyhettä heiluttamalla.

Show-Aufguss on puolestaan löylytyksen pitkälle viety teatralinen muoto, jossa tarinat, puvustus, valo- ja äänitekniiikka ja erilaiset vempaimet ovat osa Saunamaisterin luomaa kokemusta.

Punahilkkan satuhetki kärjistyy hyvän ja pahan kamppailuksi kun iso paha susi liittyy seuraan. Vain kiuas erottaa pedon kaunottaresta ja molemmat kiertävät sitä vuorotellen keilapallon kokoisia sohjo-kimppuja kiville iskien. Metsämiestä ei

nelmā kuin Euroviisuissa

Grimmin satuhahmot kirjaimellisesti uudelleenlämmitettynä versiona.

tässä tarinassa tarvita apuun. Eeppinen musiikki pauhaa, pyyhkeet viuhuvat ja kuumat ilmavirrat irrottavat hikeä yleisöstä.

Punahilkkan ylivertainen pyyhetekniikka nujertaa suden sylikoiraksi. Rai-voisat aplodit täyttävät saunan. Diana Laig ja Maik Brandenburg ovat voittaneet ryhmä-Aufgussin maailmanmestaruuden.

Luovaa lölyyttämistä

Aufguss-teatteri on ilmeisen vastak-

” Ihmiset eivät osaa vain olla saunassa, heille täytyy luoda ohjattu kokemus.

kainen suomalaisen pelkistetyn ja hiljentyvän saunomisen kanssa. Keski-Euroopassa saunominen koetaan hyvinvointipalveluksi hieronnan, joogan tai vesijumpan tapaan, ja pelkkä saunassa istuminen koetaan helposti tylsäksi. Tapahtuman pääsponsorin Sentiotecin toimitusjohtajan Markus Wörmansederin mukaan tämä johtuu saunakulttuurin puutteesta.

– Ihmiset eivät osaa vain olla saunassa, heille täytyy luoda ohjattu kokemus.

Sauna World Cupin perustaja Patrick Lenhart puolestaan haluaa kokeilla rajoja ”löytämällä, mitä kaikkea luovaa löylyttämisellä voi tehdä.

Parhaat erottuvat osaamisellaan

Kilpailun siirtyessä yksilökilpailuun aletaan lähestyä euroviisumaista tunnel-

Palkinnot jaettiin jo kuudetta kertaa.

maa. Ruotsin Queen-henkinen show ei pääse jatkoon. Ei myöskään Romanian sota ja rauha. Latvia vie lehtimetsän syleilyyn ja tuo esille Baltian rikkaan vihtomiskulttuurin. Kosovo vyöryttää lauteille tuhannen ja yhden yön Aladdin. Atleetin Visar Bytyqi pakenee

vartijoita Akaban basaareissa, kanavoi dervissejä ja miekkatanssia pyyhkeenheilutukseen sekä suvantokohdissa keskustelee lampun hengen kanssa tarkkaan ajoitetun ääninauhan avulla.

Ellei tämä kaikki tapahtuisi saunassa, voisi kuvitella olevansa keskellä hyvin erikoista kykyjenetsintäohjelmaa. Aito osaaminen kuitenkin nostaa parhaat esiin. Mestaruuden vie kolmatta kertaa peräkkäin Belgian Dirk van Offel spektakkelillaan ”Lord of the Elements”. Videoprojiso, plasmapallo, elokuvamusiikki ja UV-valaistus vievät saunojan luonnonvoimien maailmaan. Konkarin luomat löylytuoksut ovat tarkkaan harakitut, liikkeet täsmällisiä ja pyyheteekniikka metronomintarkkaa.

Saunameisterit ammattilaisia

Parhaat Saunameisterit ovatkin kysyt-

KASTOR

LAATUA PUULÄMMÖLLÄ,
OLKAA HYVÄ

KASTOR FERRO

Kertalämmitteinen Fero lämpiää tehokkaasti kiitos uuden polttoprosessin ja eristyksen. Valmis nautittavaksi noin 1,5 tunnissa!

KASTOR SAGA PK

Kiuas tarjoaa 145-200 kilon kivimäärällään runsaat ja pehmeät löylyt. Saga lumoo myös ulkonäöllään.

KASTOR KARHU

Karhun älykäs Coanda-kiertojärjestelmä tuottaa maksimaalisesti lämpöä pienemmällä puumäärällä, hyötysuhde peräti 67 %.

Kiukaat ovat CE-merkittyjä ja SFS EN 15821 -standardin mukaisia. Savukaasujen lämpötila alle 600°C. Kastor ja Helo -jälleenmyyjiltä kautta maan: www.helo.fi

tyjä ammattilaisia. Esimerkiksi Italian Helmuth Haller lölyytti Saksan jalkapallomaajoukkueen näiden valmistautuessa Brasilian MM-kisoja varten Tirolin Alpeilla. Van Offel itse on paikkakuntansa ylpeys – pienestä Grobbendonin kylästä lähtee aina bussilastillinen faneja mukaan kisamatkalle.

49-vuotiaan Dirk van Offelin oma Gidwi Sauna on perheyrittys jonka juuret ovat 1980-luvulla ja ansiot saunakulttuurin tuomisessa Belgiaan. Hyvinvointikeitaan uusi ylpeys on valtava Lapissa rakennettu ”Kelo-Drome” sauna, missä van Offel harjoittelee shownsa ja löylyttää asiakkaitaan kolmesti päivässä.

Van Offelin menestys ei ole sattumaa. Esitykset ovat tarkkaan suunniteltuja.

– Teeman pitää olla inspiroiva, mutta ei liian tarkkaan rajattu, jotta koko

Itävallan Bad Hofgastein.

yleisö voi samaistua siihen, van Offel sanoo.

Sen jälkeen alkaa yhteistyö valo- ja äänisuunnittelijoiden kanssa. Dramaturgian hahmotuttua konsepti menee milanolaiselle parfymistille, joka suunnittelee esityksen tuoksumailman. Toistaiseksi van Offel on ainoita Saunameistereita, joka tukeutuu eri alojen spesialisteihin.

Huippu-uralle sattumalta

Päätyminen Saunameisterin uralle sen sijaan oli van Offelille onnenkantamoinen.

– Työskentelin appivanhempien saunassa 80-luvulla, kun kuulin, että joku oli kaatanut rusketusöljyä kiukaalle. Menin pyyhkeen ja öljyjen kanssa löylyttämään käryn pois saunasta. Seuraavalla viikolla asiakkaat tulivat pyytämään uusintakäsittelyä. Toki ilman rusketusvoidetta, hän naurahtaa.

Kelohonkaisesta kotisaunasta huolimatta van Offel ei ole koskaan käynyt pohjolan perukoilla. Hän tunnustaa erot saunomiskäytöksessä: ”Suomessa on saunakulttuuri, mutta ei Aufguss-kulttuuria.”

Alpeilla lomailevat suomalaiset sen sijaan saavat varautua kulttuurishokkiin: juuri sinun kylpylähotellissasi saattaa olla meneillään Aufguss-spektaakkeli. ❖

Nyt uusi Lambi on entistäkin pehmeäm-bää!

Pehmeä kuin

Unescon maailmanperintö -listaus

Kunniaa kaikille savusaunoille

Osittain maahan upotettu savusauna lämpiää.

Unesco hyväksyi virolaisen savusaunan ja -kulttuurin aineettoman maailmanperinnön luetteloon viime vuoden marraskuussa.

Etelä-Virossa muun muassa Võru- ja Setomaalla on savusaunaperinne säilynyt jopa neuvostoajan lävitse vahvana mukaan lukien muun muassa saunakulttuuri, perinteet, saunojen rakentaminen, kylpemistavat ja lihan savustus.

Võru- ja Setomaa ovat muutenkin kulttuurillisesti ja kielellisesti erotettavissa muusta Virostä ja alueet ovat itsenäisyyden jälkeen vahvasti pyrkineet oman kulttuurinsa vahvistamiseen sekä perinteiden säilyttämiseen.

Savusauna edustaa merkittävää osaa tästä perinteisestä kulttuurista. Viime vuosikymmenen lopulla alueella toimivat kulttuuriyhteisöt sekä muutamat savusaunapalveluja tarjoavat yrittäjät alkoivat huolestua perinteen ja savusaunojen häviämisestä. He

Pärekaton teko on vaikeaa, mutta lopputulos on kaunis. Osaajia ei oikein enää löydy. Yhteiset perinnerakentamisen kurssit voisivat siirtää taitoja maasta ja sukupolvesta toiseen.

päätivät koota yhteistoimintaryhmän, jonka taustatueksi löytyi myös Võru-instituutti.

Yhteistyöryhmä halusi savusaunakulttuurinsa Unescon eli YK:n kasvat-, tiede- ja kulttuurijärjestön maailmanperintölistalle, jotta se samalla tukee heidän omintakeista kulttuuriperintönsä.

Työläs haku-urakka kannatti

Unescon ei kutsu ketään listalensa, vaan asia hoidetaan hakemalla hyväksyntää Unescolta. Hakupaperit löytyvät netistä ja perusohjeita onkin tuollaiset 150 sivua kaikilla Unescon pääkielillä.

Hakemuksen valmistelu kesti noin kolme vuotta. Se sisälsi muun muassa perinteisen savusaunan ja palvisau-
nan rakennuskurssin, kirjan alueen monista savusaunoista, puolen tunnin filmin saunomisesta, yhden perinnerakentamiseen keskittyvän väitöskirjan sekä paljon muuta materiaalia, joka löytyy dokumentoituna hakemuksen liitteinä.

Hakemus oli valmis alkuvuodesta 2012. Viron silloinen kulttuuriministeri Rein Lang allekirjoitti hakemuksen Viron valtion puolesta ja hakemus toimitettiin Unescolle.

Valintaprosessi kestää pari vuotta, jonka aikana Unesco pyytää tarvittaessa lisätietoja. Võrolaisten hakemus oli huolella tehty, joten lisämateriaalia ei kaivattu.

Kunnianosoitus savusaunoille

Marraskuussa 2014 tuli tieto, että Pariisissa pidetyssä kokouksessa oli päätetty ottaa savusaunaperinne haetussa muodossa maailmanperintölistalle. Virallinen ilmoitus kulttuuriministeriöön tuli marraskuun lopussa ja samalla lehdistötiedote asiasta levisi maailmalle sekä Unescon oman mediajakelun että paikallisten ja naapurimaidenkin median kautta. Lehdistöseuranta totesi asiasta uutisoidun Kiinaa ja Japania myöden.

Päätös on hieno osoitus saunan merkityksestä. Voimme hyvin katsoa sen olevan myös kunnianosoitus suomalaiselle savusaunakulttuurille, vaikka emme itse listalle päässeetkään. Onhan kuitenkin vaikkapa Risto Vuolle-Apialan ja Pekka Tommilan saunakirjoja käännetty virokseksi ja ne kuluivat siellä käytössä.

Savusaunoja Virossa lienee runsaat 2000 käytössä ja lisää rakennetaan sekä täysin perinteiseen tapaan että modernisoituina muun muassa kattorakenteen ja kiukaan osalta. Perinteinen päädyistä taitettu pärekatto on hankala ja kallis, vaikkakin erittäin kaunis. Osaajia ei oikein löydy Virostakaan.

Muun muassa lihan savustus on säilynyt Etelä-Viron savusaunaperinteessä. Tässä lihaa Haanjan palvisaunassa.

Yhteiset perinnerakentamisen kurssit saattaisivat mahdollistaa taitojen siirtymisen maasta toiseen ja myös nuoremmille polville. Tällaisessa työssä myös Saunaseura voisi olla aloitteentekijänä ja siten saada osansa tuosta eteläisen naapurin saamasta kunnianosoituksesta. Onhan meillä sentään saatu aikaiseksi Muuramen savusaunakylä. Se tosin on ollut tuhoutumassa, koska saunamaa Suomi ei ole saanut aikaiseksi tämän suurtyön pelastamista. Onneksi nuo tuhoutumassa olevat saunat on hyvin dokumentoitu ja voidaan rakentaa uudelleen alkuperäisellä tavalla jonnekin ja siten säilyttää. ♦

greenlux

Uusi yleinen sauna Lonnan saareen

Suomenlinnan hoitokunta on päättänyt rakennuttaa Lonnan saareen uuden saunan. Tavoitteena on, että yleinen sauna avautuisi kesäksi 2017.

Pieni, 150 metriä pitkä Lonnan saari kuuluu Suomenlinnan kaupunginosaan. Lonnan sijaitsee Kauppatorin ja Suomenlinnan välissä. Etäisyys mantereelta on vain 1,5 kilometriä ja se tahtuu yhteisaluksella kymmenessä minuutissa.

Lonnan saari oli puolustusvoimien käytössä vuoteen 1999, jolloin saari siirtyi Suomenlinnan hoitokunnalle. Saari avautui yleisölle viime vuoden keväänä.

– Saarella on 20-luvulla rakennettu saunarakennus, jota ei voi enää käyttää. Sauna kuitenkin kuuluu saarelle. Halu-

amme saaresta avoimen kaikille kaupunkilaisille eli sinne tulevan saunankin tulee olla yleinen sauna, sanoo Ville Wäänänen Fregatti Oy:stä. Yhtiö vastaa Lonnan palvelutarjonnasta.

Suomenlinnan hoitokunnan rakennuttaja-arkkitehti Tiina Koskenniemen mukaan Lonnan saaren tuleva sijainti on aivan erityinen eli siihen ei mikään vakioratkaisu sovellu.

– Tavoitteena on löytää persoonallinen ratkaisu, joka tukee saaren omaleimaisuutta. Saunan tulee olla teknisesti toimiva. Ekologisuus pitää ottaa huomioon sekä rakennusmateriaaleissa että tulevan saunarakennuksen käytössä, Tiina Koskenniemi listaa.

Sauna tulee nykyisten suunnitelmien mukaan käyttöön vain kesäisin.

Suomenlinnan hoitokunta järjesti alkuvuodesta pienimuotoisen seminaarin, jonka aiheena on yleisen saunan suunnitteluun ja toimintaan liittyvät kysymykset.

Tavoitteena oli löytää hyviä eväitä yleisen saunan rakentamiseen. Asiantunteva ja vilkas keskustelu kävikin aina saunan rakenteesta pyyhkeiden pyykkihuoltoon.

Suomen Saunaseuraa edustivat Jussi Niemelä, Gina Sundgrén ja Tuulikki Terho.

– Yleisen saunan suosion kannalta on tärkeintä, että saunan löyly kokeetaan hyväksi. Oleellista on myös sopiva yhteisöllisyys. Yleiseen saunaan ei tarvitse mennä tapaamaan ketään, voi olla yksin tai porukassa. Asiaan kuuluu, että

SUOMALAINEN ALKOHOLITON OLUT

Tältä näyttäisi Lonnan saaren yleinen sauna nykyisten, alustavien suunnitelmien mukaan.

saunassa on muitakin ihmisiä samassa tarkoituksessa eli rentoutumassa ja hoitamassa itseään, Jussi Niemelä totesi.

Seminaarissa olivat yleisten saunojen ja saunayrittäjien edustajina mukana

Helsingistä Lilli Kaljunen Kotiharjun Saunasta, Tuomas Toivonen Kulttuuri-saunasta, Rainer Hanhilahti Helsingin Saunasaari Oy:stä sekä Veikko Niska-vaara Rajaportin Saunasta Tampereelta.

Lonnan yleisen saunan suunnittelu jatkuu ja kerromme asiasta lisää Sauna-lehden seuraavissa numeroissa. ♦

www.enfo.fi

Talousprosessit ja taloushallinnon sovellus palveluna

Taustalla toimivat IT- ja pilvipalvelut

Kasvua syntyy parhaiten keskittymällä ydinliiketoimintaan. Jos taloushallinto ei ole ydinliiketoimintaasi, miksi tuhata aikaa ja resursseja siihen. Ulkoistamalla taloushallinnon perusprosessit Enfolle, saat kuukausittaiset rutiinityöt ja raportit palveluna, aina ajallaan.

Ottamalla käyttöön Enfon modernin ja automatisoidun taloushallinnon sovelluksen, säästyt oman taloushallinnon järjestelmän ylläpidolta, kehittämiseltä ja mahdollisilta uusilta järjestelmähankkeilta. Tilalle saat osaamista taloushallinnon ja IT:n kehittämiseksi.

Saunalehtikö pilveen?

Kauhistuneena luin rakkaasta Sauna-lehdestämme, että jotkin tahot olisivat kuoppaamassa printtilehteämme ja siirtämässä sen digiaikaan, nettilehdeksi. Ei, ei ja ei.

Kolme tärkeää näkökulmaa täältä ruohonjuuritasolta:

1. Kotipaikkani vuoksi hyvin harvoin olen mahdollisuudessa vierailla Vaskiniemen saunoissamme. Vaikka lähes ainoa ”hyöty” saunaseuralaisuudesta jää Sauna-lehden lukemiseen, on se vaan sen väärtti. Siis tämä jäsenmaksun maksaminen. Jos tämä saavutettu etu otettaisiin pois, mitä jäisi jäljelle jäseneduista. Tiedän, että meitä on muitakin samankaltaisia etäjäseniä.

2. Vaikka sauna ja erityisesti savusauna on minun elämäskulttuuriani ollut jo 70 vuotta, olen vuosien mittaan oppinut ymmärtämään ja arvostamaan suomalaista saunaa syvällisemmin ja aidommin kuin ennen. Sauna ei ole enää minulle pelkästään pesupaikka ja hetki viikossa, jolloin perheen piti istua yhdessä ja hiljaa. Naisväenkin. Olen löytänyt saunan historiasta ja

monipuolisesta saunakulttuurista jotain sellaista, joka on voimistanut minun identiteettiäni suomalaisena ja ehkäpä hieman kulttuuristanutkin meikäläistä aitojen asioiden ymmärtämiseen. Kun minä sain etuoikeuden yhdistää saunan omaan yritystoimintaani, olen siitä erityisen kiitollinen Sauna-lehdelle.

”

Arvatkaa, mikä on vielä suurempi nautinto kuin se, että saa lukea sohvan nurkalla rauhassa PAINETTUA Sauna-lehteä? Vastaus on: Seuraava Sauna-lehti.

”

Lehden sivuilta olen ammentanut tietoni ja ymmärrykseni suomalaiseen saunaan. Vanhimmat Sauna-lehdet lienevät 50-luvun lopulta, joita antikvariaateista olen aarteena löytänyt. Entisenä seinähulluna minusta kasvoi saunahullu. Olen siitä ylpeä ja onnellinen. Mitä olisi minun elämäni nyt ilman Sauna-lehteä (retorinen kysymys).

3. Jos Sauna-lehti siirrettäisiin digilehdeksi, saisin sille sanoa hyvästit saman tien. Sinne se nousisi pilveen ja katoaisi ennen pitkää ties mihin bittiavaruuteen.

Arvatkaa, mikä on vielä suurempi nautinto kuin se, että saa lukea sohvan nurkalla rauhassa PAINETTUA Sauna-lehteä? Vastaus on: Seuraava Sauna-lehti.

Kun sauna on vanha perinne, niin sitä on myös Sauna-lehti - mutta vain ja ainoastaan painettuna. Lehti nykyisellään on virkistävä tuulahdus menneestä maailmasta. Perinteitään kannattaa vaalia. Kirjahyllyjen katoaminen suomalaisista kodeista olisi aikamoinen kulttuurinen takapakki/mahalasku.

Jos Saunaseuran painettu lehti lopetetaan, kailotan ympäriinsä körttisaar-naaja Paavo Ruotsalaista mukaillen:

Ihminen. Yksi Sinulta puuttuu, ja sen mukana kaikki: Sauna-lehti.

Kiitos Sauna-lehden tekijöille ja taustajoukoille. Kiitoksia niin paljon, että varmaan riittää. ♦

Pentti-Oskari Kangas

REALCO

- todellinen kumppani

**Isännöinti
Manageeraus
Kiinteistönvälitys**

**realco.fi
020 7438 340**

Realco Keskusta
Kaisaniemenkatu 6 B, 00100 Hki

Realco Malmi, Realco Oy ja Realco Manageeraus
Kauppakaarre 1, 00700 Hki

Realco Tikkurila
Unikkotie 13, 01300 Vantaa

Saunamatkalle

Vörumaan sauna-matkat keväällä 2015

● Kolmen päivän retkellä koemme Etelä-Viron saunat. Eda Veerojan saunatalo www.mooska.eu on yhdyspaikkamme. Tietoa Viron saunoista: www.tourism.ee/fi/category/Saunat/141/?filter . Lähetä kiinnostuksestasi viesti matti.kivinen@iki.fi.

Saunasaari Helsinki 02.05.2015

● Tapaamispaikka kauppahallin päädyllä laituripaikka 4 klo 12.45. Cardinal Marine -veneellä Saunasaareen. Saunasaareessa on useita savusaunoja. Tarjolla meren herkkuja ja juomia. Paluu kauppatorin rantaan klo 18.00. 60:-€/saunoja. **Varaukset** www.lyyti.in/SAUNASaunasaareenSAAREEN_26092015_0994, www.saunasaari.fi, matti.kivinen@iki.fi tai 0502774

● Saunasaari myös 01.08.2015

samoin tiedoin kuin yllä
Varaukset www.lyyti.in/SAUNASAA-REEN_25042015_9133 , www.saunasaari.fi, matti.kivinen@iki.fi tai 0502774

● Sekä 26.09.2015

Varaukset http://www.lyyti.in/SAUNASAA-REEN_27092014_0102 www.saunasaari.fi, matti.kivinen@iki.fi tai 0502774

Georgian kulttuuri-kiertomatka 10-17.06.2015

● www.lyyti.in/GEORGIAN_KIERTOMATKA_9372 ja Georgian kivi-matka 01-08.09.2015
www.lyyti.in/GEORGIAN_KIERTOMATKA_MUSTANMEREN_JA_KAUKASIAN_VALISSA_4161

Reitti: Suomi-Riika-Tbilisi-Mustanmeren rannikko-Kaukasian vuoristo-Viinilaaksot-Georgian aavikot-Tbilisi-Suomi
Matkalla käymme kaikilla maan luontovyöhykkeillä: Kaukasus-Laaksot-pääkaupunki-Mustameri-aavikko.

Täyshoito, sovellamme yleisiä valmismatkaehtoja. Hintaan kuuluu ohjelman mukaiset kuljetukset, majoitukset ja ateriat viineineen vähintään kolme kertaa päivässä. Suomenkieliset oppaan palvelut. Kesän juna- ja lentohinnat ja -aika-
taulut tarkistetaan kevääseen 2015 mennessä. Matkan hinta noin 1 700,-, ryhmän minimikoko 25 hlö. Kaikki oikeudet pidätetään: www.ugrimatkat.com ©2014-15 Leo@Baskin.
de Suomalais-ugrilainen matkatoimisto Frankfurt am Main. Ilmoita kiinnostuksestasi matti.kivinen@iki.fi tai +358502774
ellet voi käyttää ilmoittautuslinkkejä

Ylä-Volgan Karjalan matka

● www.lyyti.in/TVERIN_KARJALAAN_3662 tai ilmoita kiinnostuksestasi matti.kivinen@iki.fi

Tverin saunoissa kuuluu suomea! Eli siis ihan ymmärrettävää vian karjalan kieltä.

Asumme koko matkan ajan mukavasti kaupunkihotellissa ja teemme mielenkiintoisia päiväretkiä tverinkarjaliasiin kyliin savusaunoineen, piirakkoineen ja muinekin kulttuuri-ohjelmineen **matkaohjelma:** www.ugrimatkat.com

Oli irti tulikukko!

Helmikuun viimeisenä sunnuntaina elettiin Saunatalolla kohtalon hetkiä – yhtään liioittelematta. Palomestarin arvion mukaan koko saunaosaston tuhoutuminen tulipalossa oli noin tunnista kiinni.

Sunnuntain aamukahvilla Arja Vatanen pohti ääneen lähtisikö näin aamupäivällä saunalle siivoamaan vaikka keli on mitä kurjin. – Sisua se vaan kasvattaa, hän totesi ja alkoi valmistautua töihin lähtöön pyhäpäivänä.

Säätiedotus varoitti lounaismyrskystä Pohjoisella Itämerellä ja Suomenlahdella, tuuli oli puuskissa yli 21 metriä sekunnissa. Vettä ja räntää tuli taivaan täydeltä ja vastatuuli vastusti Lauttasaaren sillan ylitystä, mutta Arja lisäsi päättäväisesti potkuun tehoa ja pääsi perille. Saunatalon oven avattuaan Arja tunsu oudon tervaksisen tuoksun nenässään ja hieman ihmetteli, kun ei tuolloin pitänyt olla lämmityspäivä. Asia alkoi askarruttaa ja niinpä hän kurkisti savusaunaosastolle palo-oven taakse: hienoinen tuoksu muuttui yhä voimakkaammaksi ja viitossauna oli aivan savuinen sisältä.

Arja pohti, pitäisikö soittaa jonnekin ja selvittää asiaa, jos vaikka kyseessä olisi ollut tilaussaunan lämmitys. Arja ratkaisi asian soittamalla kotiin eli minulle. Kun kuulin, mistä on kyse, lähdin heti katsomaan tilannetta. Arja soitti oitis myös Roposen Kimmolle, joka tuurasi AaPeetä tämän loman aikana.

Viitosen ja kuutosen välissä

Saavuttuani saunalle kiersin saunataloa savusaunojen ulkopuolelta ja tarkistin, että kaikki on kunnossa. Arja avasi minulle kuistin oven ja kurkistin sisään savusaunaosastolle: savua ja palamattomia palokaasuja oli ilmassa runsaasti. Henkeä pidätellen löysin nopeasti palokohdan viitosen ja kuutosen välisestä hirsisalvoksesta. Tuttu tunne, olin ollut tässä ennenkin. Nyt oli tilanne oli kuitenkin sellainen, ettei mieleeni tullut olla jälleen urhea palomies ja hoitaa

Ei kovin toivottava näky Saunaseuralla.

homma. Äkkiä palo-oven taakse ja kännykkä käteen: 112.

Kimmo saapui paikalle ja jäi oven taakse palovahtiin. Minä menin palokuntaa vastaan. Autoja tulvi pihaan pitkänä jonona, ainakin 12 erilaista ajoneuvoa, poliiseja, ambulansseja, tikas- ja tankkiautoja sekä pelastus- ja raivausautoja. Mietin, että onpa luojaan lykky, ettei nyt ole keskiviikkoilta ja piha täynnä parkkeerattuja autoja estämässä pelastustoimia.

Helsingin pelastuslaitos ja sen osaavat brankkarit tiesivät tehtävänsä. Näytet-

Tuli oli ehtinyt polttaa yli metrin pituisen ja viiden hirsivarvin kokoisen reiän seinään. Kytökohta oli sammutustilanteessa enää viiden sentin päässä hirsisalvoksesta ja ulkoilmasta. Tunti viivytystä ja tuli olisi ollut irti eikä savusaunoja olisi enää saunottaviksi.

tyäni heille kohteen ja kerrottuaani, mitä on odotettavissa, savusukeltajat aloittivat rankan puuhansa. Palopaikan esiin raivaus oli vaativaa työtä ja vaati useamman miehen ja moottorisahan terän, sillä purettavassa seinässä oli terästakojia sisällä ja seinän takana tiilimuuri.

Kytenyt jo pitkään

Kolmen tunnin kovan sammutus- ja raivaustyön jälkeen uhkaava tilanne rauhoittui. Jäljelle jäi iso kasa eritysmassaa, joka oli ollut saunojen välisessä solassa ja ammottava reikä viitosen entisessä ulkoseinässä kiukaan takana.

Kytymällä syntynyt reikä oli ilmeisesti ehtinyt muhia jo pitkään sillä eräs saunaseuralainen kertoi haistelleensa omituista savuntuoksua jo perjantaina vitosessa saunoessaan.

Kova luoteistuuli ja pitkään kytenyt seinä on huono yhdistelmä. Oheisesta kuvituksesta voitte päätellä, kuinka lähellä totaalinen savusaunojen tuho oikeastaan oli. Palomestari esitti arvion, että näissä olosuhteissa täysliekki olisi päässyt seinän salvoksesta ulos ja koko saunaosasto olisi syttynyt noin tunnin päästä siitä hetkestä, jolloin palon kyteminen havaittiin. ♦

Lehden painoon mennessä viitossauna oli poissa käytöstä. Päivitettyä tietoa: www.sauna.fi

Savua muodostui
sankasti, joten
sammuus suori-
tettiin savusukel-
luksena.
(kuva vas.)

Savua viitosen kuutosen välisestä solasta.

Sammuuskalustoa ja brankkareita oli Kimmo Roposen seurana.

Saunojen välisessä tilassa oli eristemassaa,
joka jouduttiin raivaamaan pois.

Loppuraivaus.

Sammuksessa käytettiin valtavan sam-
mutustehon "Kopraa". Laite ruiskuttaa vettä
yli 300 baarin paineella. Etuna on se, ettei
rakenteita tarvitse purkaa enempää kuin on
tarve.

Saunassa Moskovon laitamilla

Harmaana ja sateisena marraskuun iltana venäläinen kollegani kutsui minut työpäivän jälkeen datšalleen, jossa tarkoituksena oli sauna aitovenäläiseen tapaan. Matkaa mökille oli vain vajaa neljäkymmentä kilometriä Moskovon keskustasta, mutta miljoonakaupungin ruuhkan selättäminen vei yli tunnin, mikä isännän mukaan oli kuitenkin kelpo suoritus. Joskus matkaa joudutaan tekemään yli kolmekin tuntia.

Datšan sauna sijaitsi pihan perällä. Hirsirunko oli peräisin 1900-luvun alussa rakennetusta asuintalosta,

Saunan runko on rakennettu yli sata vuotta vanhoista hirsistä.

ja niinpä saunasta oli saatu korkeakattainen. Banjan sydämenä toimi ”ruskamenkaksi” (www.ruskamenka.ru) kutsuttu kiuas, jonka

suunnittelusta vastasivat sotateknologian laitoksen insinöörit.

Omintakeinen kiuas

Kiukaan rakenne olikin omintakeinen: kivet oli ahdettu sisällä olevaan, paksusta erikoismetallista tehtyyn ”maljaan”. Kivet pilkistivät kiukaan päällä olevasta pyöreästä hengitysaukosta ja sieltä löytyi myös viiden sentin levyinen metalliputki, jonka kymmenisen senttiä ylöspäin töröttävässä päässä on venttiili. Vesi pääsee siitä valumaan kiukaan sisään, paineen kasvaessa venttiili ei päästä kuumaa höyryä ulos. Massiivinen metalliarkku oli kaikilta sivuilta muurattu

tiilillä. Kiukaan päälle voitiin laittaa kiviä myös koristeeksi, vaikka ne eivät vaikutakaan löylyyn tai kiukaan toimintaan.

Isäntä kertoi banjan lämmittämisen vievän kolmesta neljään tuntiin. Kiukaan sisällä olevien kivien lämpötila nousee jopa viiteensataan asteeseen. Lämmitys hoideaan löylyhuoneen ulkopuolelta.

Löylyhuoneen lämpötila oli miellyttävät seitsemänkymmentäviisi astetta, kun aloitimme saunomisen perinteiset piippa-huopalakit päässä.

Vilvoitteluhuoneen puolella silmiini osui vanha poriseva teenkeitin. Hetken huomasin ajattelevani, että joisin saunomisen jälkeen mieluummin

VAIN APTEEKISTA

Auttaa kuivaa ihoa voimaan paremmin

Ceralan-keramidivoide suojaa ja kosteuttaa kaikenikäisten kuivaa ja herkkää ihoa. Se sopii hyvin atoopikoille ja psoriaatikoille – Ceralan on myös oiva apu esimerkiksi pesuaineen ärsyttämälle iholle. Ihon omia rakennusaineita, keramideja, sisältävä perusvoide sopii niin vartalolle, kasvoille kuin herkille ihoalueille.

Ceralan®
KERAMIDIVOIDE
ceralan.fi
perusvoide.fi

Pakkaukset 30 g, 100 g ja 400 g. Suurin pakkaus SV-peruskorvattava reseptillä. Hajusteeton.
Lisätietoja asiantuntijalta apteekistasi, itsehoitoapteekki.fi
tai numerosta 010 426 2928 ark. klo 8–16.

ORION
PHARMA
Hyvinvointia rakentamassa

Spasibo, Aleksander!

jotain kylmää, kunnes myöhemmin ymmärsin samovaa-
rin käyttötarkoituksen.

Sitten nousimme lauteille. Ensimmäiset viisitoista minuuttia banjassa istuttiin leppoisisessa lämmössä vanhan saunarakennuksen historian kuiskauksista nauttien. Sitten isäntä haki löylyhuoneeseen kaksi muhkeaa, märkään lakanaan käärittyä tammivihtaa. Niitä oli liotettu parikymmentä tuntia kylmässä vedessä. Banjan laude oli melko matalalla, ja pian minut komennettiin mahalleni makaamaan. Isäntä haki kiehuva vettä täynnä olevan samovaarin ja alkoi kaataa vettä kiukaan päällä olevasta putkesta sisään. Samassa banja heräsi

eloon. Kiuas vastasi viiveellä raskaasti hengittäen, ja sen röhinä tuntui elävän olennon huohottamiselta, kun se piti kolmen sekunnin äänettömiä taukoja tasaisen pumppauksen välissä.

Voimallinen, makoisa löyly

Isäntä muistutti useampaan kertaan, että nyt tulee niitä monomolekyyliä – mutta minulla ei ollut aavistustakaan siitä, mitä monomolekyyleillä tarkoitetaan. Löyly tuntui voimalliselta ja makoisalta. Kuumaa ja kosteaa riitti vaikka kuinka. Lauteella

pötkötellessä oli makoisat oltavat – tuntui kuin olisin leijunut Sputnikin tavoin avaruuden huomassa.

Tästä horroksesta säpsähdin äkisti hereille, kun isäntä

alkoi lyödä minua kylmässä vedessä liotetuilla tammivihdoilla tasatahtiin kuin kaleeriorjalaivan rumpali. Kuuman löylyn ja kylmän vihdan välinen jännite tuntui ensimmäisellä kierroksella henkeäsalpaavalta, mutta session lopulla olo oli kaikkiensa tsaarillinen.

Puolentoista tunnin saunomisen jälkeen Volgan

mutkasta kotoisin oleva, sukutaustaltaan suomalais-ugrilainen sisäkkörouva tarjoi meille muhevaa lihapataa ja herkullista lohenvätiä. Koostumukseltaan ja ulkonäöltään pata muistutti karjalampaistia, mutta mausteet olivat tuhdimmat. Yhdistelmä oli verraton: lämmin liha ja viileä väti täydensivät kuuman saunan ja kirpaisevan kylmän tammivihdan aloittaman, vastavoimien välille jännitteistyvän saunakokemuksen.

Spasibo, Aleksander! Banjasi tarjosi yhden mieleenpainuvimmista saunakokemuksista, elämän arvaamattoman tähtihetken aitovenäläiseen tapaan. ♦

ROLEX
Ω
OMEGA
Breguet
Cartier
PANERAI
BREITLING
BVLGARI
ULYSSE NARDIN
VACHERON CONSTANTIN
JAEGER-LECOULTRE
IWC
PIAGET

Lindroos
Oy Osk. Lindroos Ab
Mikonkatu 4, Helsinki,
09-624188, www.lindroos.fi

Valoa ja kesää kohti

Nyt eletään jo kevättä ja valoa kohti on kuljettu hyvän matkaa. Saunajat ovat varmaan huo- manneet, että uutta valoa on myös löylyhuo- neissa. Kaikkiin on asennettu kiukaan tuntumaan kuumuutta ja kosteutta kestävä valaisin. Löylyä näkee heittää paremmin ja turvallisimmin, mikä tärkeintä.

Saunojen lämpötilat pystytään pitämään tasaisina eli saunajat tietävät, minkälaista löylyä mistäkin saunasta saa. Lämpötilat ovat joka päivä suunnilleen samat eli naisten ja miesten päivinä ei saunoja lämmitetä erita- valla.

Uuden Ilmattaren lämmössä oli aluksi hieman hake- mista, mutta nyt kaikki anturat ovat paikallaan ja läm- pötilan seuranta onnistuu hyvin.

Saunatalon kesätauko ei tarkoita sitä, että talo hil- jenee – päinvastoin, silloin taas tartutaan korjaus- ja huoltotöihin.

Saunatalon keittiöön on tulossa kesän aikana iso remontti.

Tulevan kesän yksi urakoista on kaikkien kiukaiden kivien vaihto. Kiukaiden pitää ensin jäähtyä pari päi- vää. Sitten otetaan vanhat kivet pois. Niillä maisemoi- daan rantaviivaa kaupungin luvalla.

Peridotiitti-kiveä kiukaisiin menee noin viisi tuhatta kiloa. Urakka on siis melkoinen, mutta koska parissa kiukaassa on havaittu repeytymiä, halutaan kaikki kiukaat käydä läpi. Tosin syksyllähän kivien vaihto jat- kuu rutiininomaisesti: kiukaiden kivet on vaihdettava enintään neljän kuukauden välein ja yhteen kiukaaseen menee noin 800 kiloa kiveä.

Ilmattaren ylälauteen leveydestä – tai kapeudesta – käytiin keskustelua heti, kun sauna otettiin käyttöön. Tammikuussa tehtiin ensiapuna pieni levennys.

Mielenkiintoisia vieraita ja tapahtumia ollut, niistä voi lukea sekä lehdestä että verkkosivuilta. Vihton- takurssi on mielenkiintoinen avaus. Tulossa on muun muassa Suomen eri saunaseurojen tapaaminen sekä vieraita Ruotsin saunaseuroista.

Suomalainen saunakulttuuri siis kiinnostaa! ❖

Terveisin

KATARIINA STYRMAN JA A-P PAAVOLA

Suomen Saunaseura Ry www.sauna.fi

Vaskiniementie 10, 00200 Helsinki

Saunojen aukioloajat

Miehet

tiistai ja perjantai: klo13.00–21.00
keskiviikko: klo13.00–22.00
jaetut lauantait: klo12.00–16.30,
viimeinen sisäänpääsy klo15.45
muut lauantait: klo12.00–19.00

Naiset

maanantai, paitsi kuukauden ensimmäinen:
klo13.00–21.00
torstai: klo13.00–22.00
jaetut lauantait: klo17.00–20.30

Jaetut lauantait

joka kuukauden ensimmäinen lauantai sekä elokuun ja joulukuun lauantait, Suomalaisen saunan -päivä 13.6. on myös jaettu lauantai

Saunat ovat suljettuina pääsiäisenä 3.-6.4., vappuna 30.4.-1.5. sekä helatorstaina 14.5.

Kassan puhelinnumero: 050 372 4167 saunojen aukioloaikoina

Toimisto

Avoinna ma-to klo 9.00–15.30

Toiminnanjohtaja Katariina Styrmán

050 371 8178, tj@sauna.fi

Kirjanpitäjä Eira Korelin

050 571 2903, kipi@sauna.fi

Kahvilan emäntä Marjut Puhakka

050 372 4167, marjut.puhakka@sauna.fi

Lämmittäjä, kiinteistöhuolto Ari-Pekka Paavola

050 372 7648, a-p.paavola@sauna.fi

Päätoimittaja Leena-Kaisa Simola

0500 80 10 40, lehti@sauna.fi

Saunaseuran johtokunta

Tuomas Lehtonen, pj.

Tutkimus- ja kulttuuritoimikunnan pj
040 560 9879, tuomas.lehtonen@finlit.fi

Jussi Niemelä, varapj., Taloustoimikunnan pj
050 506 1999, jussi.p.niemela@gmail.com

Mikko Fritze

050 449 9433, mikkofritze@gmail.com

Jarmo Lehtola

050 443 2082, jarmo.lehtola@kolumbus.fi

Ritva-Liisa Luomaranta

0400 452 678, ritva-liisa.luomaranta@pp.inet.fi

Katri Makkonen, Viestintätoimikunnan pj

040 560 3103, katri.makkonen@gmail.com

Petteri Ormio, Toimitusneuvoston pj

050 467 0474, petteri@ormio.fi

Gina Sundgrén, Kunnossapitoimikunnan pj

050 593 2800, gina.sundgren@ymparistosuunnittelu.com

Tommi Ullgrén

040 779 4049, tu+saunaseura@iki.fi

Jäsen- ja saunamaksut, oheispalvelut ja niiden hinnastot sekä paljon lisää tietoa seuran toiminnasta:

www.sauna.fi!

SUOMEN SAUNASEURA
FINSKA BASTUSÄLLSKAPET
THE FINNISH SAUNA SOCIETY

Kokonaiset naiset

*Siinä istuttiin lauteilla, kokonaiset naiset,
eri teitä tähän päivään asti matkanneet:
hiljaisuus, hyväksyminen ja täysi vapaus.*

*Mahamakaroista ei ollut väliä,
ei löystyneistä leukalinoista, ja rypyistäkin viis.*

*Kiitän sinua Jumala näistä ystäväistä,
vanhoista viisaista naisista, elämän koettelemista.*

*Heidän kaltaisensa ovat nähneet liian paljon
osatakseen enää sanoa: tässä on totuus.*

*Heidän kaltaisensa tietävät jo,
että elämässä on monia värejä, monia teitä
ja mahdollisuuksia enemmän kuin sielu sietää.*

Varjele sinä heissä uteliaisuus ja syvä ilo.

*Siunaa heissä ystävyyden avaruus
ja kyky nauttia jäljellä olevasta elämästä.*

Marja Kuparinen

Kirjasta Taivas auki. Toim. Aino-Kaarina Mäkisalo. Kirjapaja 2014

• Tämän sauna-aiheisen runon/rukouksen sanoman halusi seuramme jäsen Satu Lehtonen jakaa kaikkien Sauna-lehden lukijoiden kanssa.

WWW.SUOMENTERVALEPPA.FI

Noin vuonna 1808:

KUNNIOITETTU Sotasankari,
Eversti Johan August Sandels kysyi
nuorelta luutnantilta mikä on stra-
tegian ja taktiikan ero? "Strategiaa
on se, että pyrin puheillenne päivit-
tän oppiakseni hyväksi upseeriksi",
vastasi luutnantti, "ja taktiikkaa on
se, että teen sen aina
päivällisen aikaan".
"Hyvin vastattu,
kapteeni", nyökkäsi
Sandels hörpäten
tuopista pehmeää
vehnäolutta.

Uudet jäsenet Hyväksytty tammikuussa 2015

Akkila Leo	Johtaja	Möttönen Eeva-Maija	Ohjaaja
Alcenius Tom	Ceo	Narvo Pirjo	Talousjohtaja
Alén Marko	Nordic Sales Director	Niemelä Pirita	Sairaanhoitaja
Andelin Juha	Kehityspäällikkö	Nieminen Yrjö	Tuottaja
Aronniemi Ismo	Myyntipäällikkö	Niskanen Jaakko	Kiinteistösijoittaja
Broman Jan Mikael	Toimitusjohtaja	Nurmi Juha	Toimitusjohtaja
Cagnani Dario		Oinonen Janne	Rehtori
Enbuske Tuomas		Oittinen Pirkko	Professori emerita
Fagerholm Harriet	Yrittäjä, ktm	Ojala Martti	Asiantuntija
Fletcher Paul	Bsc, Plastic Technology	Ollenberg Janne	Teknologia-arkkitehti
Freese Kalle	Toimitusjohtaja	Olli Juha-Pekka	Louhinta- ja rakennustöiden valvoja
Fritze Hannu	Dosentti, erikoistutkija	Oscar Paul	Sales Manager
Fryckman Jesse	Tuottaja	Pajari Marjo-Reetta	Business Controller
Grönros Tapio	Mekaniikkasuunnittelija	Pakarinen Hanna	Muusikko
Halinen Hannu	Suurlähettilas	Palasvirta Mikko	Fm
Hautaniemi Sampsa		Palomäki Kalle	Toimitusjohtaja, Di
Heino Antti		Palva Jussi	Arkkitehti
Heinonen Mikko	Asianajaja	Pehu-Lehtonen Lauri	Head of Product Development
Heiskanen Juha	Ktm, liiketoimintajohtaja	Penttinen Ari	Toimitusjohtaja
Helander Jussi Riku	Yrittäjä	Pietarinen Seppo	Di
Helttunen Kauko	Toimitusjohtaja	Pietiläinen Jukka	Ytt
Henttu Sari	Rakennusarkkitehti	Pollari Juhana	
Hokkanen Ville-Matti	Tuotantopäällikkö	Puotila Tarja	Laboratorionhoitaja
Hyry Teemu	Myyntipäällikkö	Puranen Jari	Rakennusinsinööri
Hyvärinen Mikko	Tuotepäällikkö	Rapila Risto	Lääkäri
Hällfors Janne	Markkinointipäällikkö	Raski Timo	Change Agent
Hämäläinen Anne	Fm, vastaava tiedottaja	Rinta Antti	Ktm
Högnabba-Lumikero Cita	Johtaja	Roto Pekka	Professori, lääkäri
Ihanainen Lauri	Myyntipäällikkö	Rouhiainen Pasi	Tietojärjestelmäkouluttaja
Kannaste Ville	Talouspäällikkö	Rouvinen Henri	Operatiivinen johtaja
Kantola Juhani	Tietohallintojohtaja	Ruokolahti Riku	Kehitysjohtaja
Karjalainen Väinö	Opiskelija	Saarela Olli	Tkt
Karstunen Martti	Varatuomari	Sahramaa Asta	Yo-Merkonomi
Kauniskangas Pia	It Consultant	Sakki Riitta	Sairaanhoitaja, apulaisosastonhoitaja
Keisu Antti	Toimitusjohtaja	Salminen Juhana	Di
Keva Biritt	Hammaslääkäri	Salonen Tero	Toimitusjohtaja
Kirjalainen Antti	Yrittäjä	Santavuori Kai	Teatteripäällikkö
Kiurunen Joni	Myyntipäällikkö	Sarasvuo Jari	
Kokko Juuso	Yrittäjä, Lehtori	Sarle Dmitri	Ceo
Koponen Santtu	Konepäällikkö	Sarvasmaa Esa	Lääkäri
Koski Henri	Upseeri	Saura Ilkka	Opiskelija
Koskimies Eija		Savonen Janne	Myynti- ja tuotantojohtaja, ytm
Kotola Sakari	Markkinointijohtaja	Sipinen Kati	Johdon assistentti
Kulokoski Tommi	Ylioppilas	Sorsimo Tiina	Osastosihteeri
Kumpuniemi Juha	Eläkeläinen	Strachan Mika	Johtava asiantuntija
Kuosmanen Jouko	Myyntijohto	Strömberg Carin	Dipl. kirjeenvaihtaja
Kupari Kyllikki	Lehtori	Sundelin Jukka-Pekka	Varatoimitusjohtaja, Cto
Kuure Pekka	Di	Sundström Ulf	Toimittaja
Kyllönen Tuomo	Markkinointijohtaja	Sunila-Putilin Kirsi	Lakimies, varatuomari
Kärki Eero	Varatuomari	Sved Jarl	Varatuomari
Laine Ulla	Eläkeläinen	Teir Pettersen Mathias	Senior asianajaja
Lamb Duncan	Designer, Creative Director	Tohtua Hanna	Toimituspäällikkö
Lampinen Sami	Di	Tuomisaari Hannu	
Laukkanen Seppo	Ktt, avustava vararehtori	Ulfstedt Thomas	Pankkiiri
Lauttamäki Elina	Vtm, tanssinopettaja	Vahtio Hannu	Kaupanhavvistaja, lkv, ktm
Lehto Niko	Yrittäjä	Valkila Aaro	Yrittäjä
Luoto Henrik	Ktm	Vasko Emilia	Hallituksen pj, vtm
Lähdesmäki Kai	Vtm, eläkeläinen	Vauhkonen Heikki	Toimitusjohtaja
Länsivuori Kare	Tähtitanssija, suutari	Wichmann Yrjö	Talousjohtaja, vtm
Malmivaara Krista	Toimitusjohtaja, kiinteistönvälittäjä	Vierimaa Juha	Toimitusjohtaja
Markkanen Annestiina	Myyntipäällikkö	Wikar Markus	Arkkitehti
Mattila Petri	Lääkäri, dosentti	Virkkunen Jukka	Liikkeenjohdon konsultti, yrittäjä
Mcevoy James	Eu Official (Retired)	Virta Eeva-Liisa	
Mentula Atte	Kauppias	Virtanen Mikko	Shop Manager
Meriläinen Hannu	Head of Region	Virtanen Kimmo	Valokuvaaja
Mickelsson Kristiina	Ktm	Von Der Pahlen Bettina	Lääketieteellisen psykologian dosentti
Mickwitz Leena	Kaupunginsihteeri	Von Frenckell Wilhelm	Agronomi, Mmm
Miettinen Kari	Myyntijohtaja	Väisänen Pekka	Liiketoimintajohtaja
Miettinen Samuli	Arkkitehti	Ylöstalo Lauri	Vtm, neuvonantaja
Miltiadis Ioannidis	Liikunnan lehtori	Zito William	Apulais-toimitusjohtaja
Mäkitie Teemu	Lääketieteen tohtori		

SIMEON

Lainas Oy
Vuokratekstiilit • Pesulapalvelut

Hankasuontie 5, 00390 Helsinki
09 6150 0315, 040 7410 042

www.lainas.fi

**Saunakulttuuria ja luonnonrauhaa
Helsingin sydämessä jo 15 kesän ajan.**

Saunasaari

www.saunasaari.fi

Suosittu kohde eri kokoisille ryhmille, mm.:

- Kokousryhmät
- Henkilöstötilaisuudet
- Asiakastilaisuudet
- Rapujuhlat, jne.

Savusaunaretket 2015 yksityisille henkilöille:

La 2.5. La 1.8. La 26.9.

Helsingin Saunasaari Oy www.saunasaari.fi GSM 050 525 0 393 rainer.hanhilahti@saunasaari.fi

**Yksi lahja.
1 000 000+ tuotetta.
1 400+ kauppa.**

Kysy kauppiaaltaasi ja hanki omasi.

Lahjakortti lämmittää lahjansaajan mieltä, se on oiva lahjaidea myös hänelle, jolla tuntuu jo olevan kaikkea. Katso lisätietoja:

www.plussa.com/lahjakortti

KESKO

Muistetaan hyvä tavat

SAUNASSAKIN!

Hyvät tavat ovat aina arvossaan. Saunaseuran saunoissa noudatetaan perinteisiä, kohteliaita, suomalaisia saunatapoja, joiden perustana on toisten saunarauhan kunnioittaminen. Saunaseuran johtokunta on hyväksynyt tusinan neuvon listan, jota noudattamalla kaikki viihtyvät Saunatalolla.

1. Saunaseuran saunat on tarkoitettu jäsenten käyttöön. Jäsen saa tuoda kerralla 1-2 vierastaan. Esitä tullessasi jäsenkorttisi kassalla ja kirjaa myös vieraasi. Sulje kännykkäsi.
2. Uuden jäsenen suosittelijan tai muun kokeneen jäsenen velvollisuus on opastaa tulokasta ensimmäisillä saunakerroilla.
3. Käytä aina laudeliinaa saunoissa ja ulkoterassilla, muissa tiloissa käytä kylpypyyhettä tai -takkia.
4. Ennen löylyyn menemistä suihkuttele pois päivän pölyt ja voimakkaat hajusteet. Älä käytä hajusteita pukuhuoneissa.
5. Löylykilpailut eivät kuulu Saunaseuraan, huomaavaisuus kylläkin.
6. Saunoissa keskustellaan vain yleisistä aiheista, joihin jokainen voi osallistua.
7. Sauna 1 (Aino) on omistettu rauhaisaan saunomiseen. Huomioi tämä hiljaisella käytöksellä.
8. Saunat ovat eri lämpöiset niiden luonteen mukaisesti. Älä muuta niiden lämpötilaa esimerkiksi pitämällä löylyluukkua pitkään auki.
9. Vihtominen on sallittua saunoissa 2 (Väinö), 3 (Louhi) ja 5 (Sampo).
10. Uituasi älä unohda laudeliinaa laiturille. Se voi aiheuttaa turhaa hämminkiä.
11. Juomat ja ruoat on nautittava Saunatalon tiloissa. Palauta käytetyt astiat keittiöön.
12. Huolehdi osaltasi tilojemme siisteydestä.

Kiitos huomaavaisuudestasi!

AUA1

MixRadio

– oma yksilöllinen radiososi

MixRadio on yksilöllinen musiikkipalvelusi.

Voit striimata satoja musiikkiasiantuntijoiden sinulle koostamia kanavia tai luoda itse mieleisen kanavan suosikkiartistiesi perusteella. Mitä enemmän kuuntelet, sitä paremman ja yksilöllisemmän kuuntelukokemuksen saat. Kuuntele ilmaiseksi kaikissa Lumia-puhelimissa.

